

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 » — »
Negyedévre . . . 2 » 50 »
Egy óra . . . — » 85 »
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. itélőtábla épületével
szemben.

hová az előfizetések és a
lap szétküldésére vonatkozó
főszólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.

Cigánypolitika

Pécs, 1899. január 17.

Ha az ember a kormánypárti ujságoknak a béke föltételeiről irt fejtegetéseit olvassa, lehetetlen, hogy eszébe ne jusson az a régi cigányadoma, a melyben az a cigány, aki a följánlott sonka megevésére, pálinka megivására, piros nadrág fölhuzására társát megelőzőleg sietett kijelenteni készségét, arra a kérdésre, hogy hát ezt a kis fát ki vágja föl, oldalba lökte a társát: „szólj hát már egyszer te is, bibast!”

Az ellenzék hajlandó leszerelni a harcot, megszavazni az indemnityt, költségvetést, katonai törvényt, kiegyezési provizoriumot, sőt négy további esztendőre a hatvanhetes törvény ellenére hajlandó föntartani a gazdasági közösséget, csak azt követeli, hogy megmaradjon Magyarország önrendelkezési joga legalább a papíron, mint az a hatvanhetes törvényben megvan s biztosítsák legalább némileg a nemzeti akarat megnyilvánulásának lehetősége a hatalom nyomása ellenében s ebből a célból terjesztessék ki a választói jogosultság és életbeléptettség a kuriai bíraskodás.

Mindezekre a kormánypárt cigányai azzal válaszolnak, hogy elfogadják az indemnitás, költségvetés, katonai javaslat, provizorium, kiegyezés átbocsátását, de már az önálló vámtérület életbeléptetését 1903 után semmi esetre sem engedik meg, a

választói jog kiterjesztéséről pedig szó sem lehet, mert ez nemzetiségi szempontból veszedelmekkel járhat, elégedjek meg az ellenzék azzal, hogy Bánffy báró távozik a miniszterelnöki székből, de ezt is csak úgy koncedálják, ha Tisza Pista kapja a belügyminiszteri tárcát s a házszabályok szigoríttatnak.

Erre mondják aztán, hogy a kibontakozás lehetővé tétele egyedül az ellenzék-től függ, mert ha nem fogadja el a kormány föltételeit, akkor ő az, aki meghiusította a békét. Szolgáltassa ki hát magát kegyelemre a diadalmas ellenfél a megvert ellenségnek, áldozza föl nemcsak mindazt, a minek védelmére fegyvert fogott, de szolgáltassa ki egyuttal fegyvereit is, hogy soha többé hasonló háborút ne kezdhessen a kormány túlkapásai ellen, a nemzet jogainak és törvényeinek védelmére.

De hát ebben hiába reménykednek, mert az ellenzék elment már az engedékenység legszélsőbb határáig, elment különösen a függetlenségi párt, amely még elvi áldozatot is hozott s tisztán csak a fönnálló törvény respektálását és az alkotmányos szabadság biztosítását kötötte ki ellenértékül, minden személyes vagy pártérdek kizárásával. Azt, hogy öngyilkosságot kövessen el, józanul senki sem követelheti tőle. Pedig ezt követelik tőle abból a célból, hogy annak a párthatalmi érdeknek, amely megrontotta az ország közéletét s a nemzet jogosítványait hitvány árucikk gyanánt egymásután dobta oda áldozatul

egyéni érdekeinek kielégítése fejében, többé mi sem álljon utjában.

S ezekről a pártokról mond a „Pécsi Napló“ hasábjain egy szellemi színvakságban szenvedő cikkező olyan itéletet, hogy *a függetlenségi párt utja önző, hatalmi érdekekkel van behintve*, mert, a mikor csak lehetett, mindig egyesült Apponyival, hogy kormányra segítse őt s hogy e fegyverbarátság révén közelebb jusson a hatalomhoz; *a szabadelvűpárt ellenben soha sem mond le elveiről, szemében közcél és nem kétségbeesett, önző egyéni törekvés lebeg.*

Hogy nem égett ki az a papiros a szégyen tüzétől, a melyre ilyen óriási hazugságokat nyomtattak! Tehát a függetlenségi párt van az önző, hatalmi érdek utján s a kormánypárt az, amely előtt csak az ideális közcél lebeg s amely az önző egyéni törekvések ellen minden erejével küzd!

Persze a függetlenségi párt önző hatalmi érdekből támogatta a kormánypártot az egyházpolitikai kampányban, önző hatalmi érdekből szerelte le a tavalyi provizorium-javaslat ellen a kormánypárttal s Apponyi pártjával fölvett küzdelmét. De meg is kapta önző egyéni érdekeinek kielégítését, mert a függetlenségi párt kebelében vannak a vicináliták, az inkompatibilis igazgató tanácsosok, a függetlenségi párt tagjai lettek elhalmozva kitüntetésekkel, zsiros hivatalokkal s ha valahol valamit nyerni lehet, a kormány lámpással keres

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

A kamélia

— (Egy tébolydaorvos jegyzeteiből.) —

— A „Pécsi Figyelő“ eredeti tárcája.

Lanyha csendes tavaszi est volt, a lenyugvó nap utolsó sugarai megaranyozták a tébolyda szürke, komor falait, s egy-egy megtört sugár betévedt azokba a rideg cellákba, a hol az élőhalottak százai tengették sivár létüket. A nyitott ablakokon beszállott a rügyezni kezdő fák édes, friss illata, s a természet ébredésének eme hirnökei között oly háborzongtató ellentétnek tetszett a tébolydakápolna lélekharangjának bús, monoton csilingelése.

Egy betegünk halt meg, a tizenkettes számú.

Nálunk, a lelküktől megrabolt szerencsétlenek mindegyike nem egyéb egy számnál. Amint becsukódik mögötte az elevenek nagy temetőjének ajtaja, előkerül a hivatalos forma, amelynek során az új jövevény egy csomó nagytáblájú protokolumba lesz elkönyvelve, s az ügykezelés könnyebbségeért a következő folyó számot kapja, míg nem vagy gyógyul-

tan elhagyja a komor falakat, vagy pedig behunyja szemeit örökre, hogy a gyötrelmekben elfáradt teste is oda térjen, ahová lelke már régen elszállt: az örök sirba. Addig azonban, míg itt van közöttünk, csak úgy beszélünk róla, hogy »a tizenkettes rosszabbul van, »a tizenkettes tombol«, vagy pedig: »szegény tizenkettes, az éjjel meghalt.«

De azért ennek a komor, rideg háznak lakóit — mi legalább, akik közöttük élünk — sohasem mondjuk »bolond« vagy »örültnek« csupán egy gyűjtő név alá foglalva, egyszerűen »betegek«-nek nevezzük őket.

A humanizmusnak egyik furcsa, bizar ténye ez!

A tizenkettes, kinek a lélekharang bús csilingelése szólt, csendes, nyugodt beteg volt, csupán az utolsó óráiban tombolt egy kissé, mi inkább halálküzdelem, mint örjögés volt.

Fiatal, alig huszonhárom éves volt, midőn hozzánk került. Valahol a felső vidéken hirlapíróskodott. Beteljesedett rajta a végzet, hogy az ujságíró vagy heptikában, vagy a tébolydában hal meg!

Egy öreg, szikár asszony — a nagynénje — hozta hozzánk, aki csak legszorgosabb fakgatásaimra volt hajlandó annyit elárulni, hogy szerencsétlen unokaöccsét a szerelem kergette az örületbe.

A beteget az alatt a három év alatt, melyet

nálunk töltött, alig látogatta meg valaki, s éppen azért voltam meglepetve, a midőn az egyik ápoló lépett szobámba s néhány papir lapot nyujtva felém, azt mondta:

— Itt van orvos ur, a tizenkettes hagyatéka

Kezembe vettem a lapokat, melyek egyikére nagy, kusza betűkkel ez volt írva: »Naplóm«.

Önkénytelenül elmosolyodtam. Szinte lehetetlenségnek tartottam; egy örült naplója!

— Biztosan elcsepelt aphorizmak, melyek a beteg roncsolt agyában még a külvilág benyomásaiból megmaradtak, vagy pedig egyhangu életének olyan apróbb mozzanatai lesznek e lapokon, melyeket a szerencsétlen beteg feljegyzésre méltónak tartott.

De később felébredt bennem az orvos, s kíváncsi lettem a »napló« tartalmára, kíváncsi egy beteg agy szüleményeire, azokra a konzekvencia nélküli szakgatott, s papírra vetett szavakra, a melyek talán némileg képét nyujtják az elborult lélek világos pillanatainak.

Azonban már az első soroknál pirulva kellett önmagamnak bevallanom, hogy erősen csalódtam.

Nem apróbb mozzanatok feljegyzése, nem csak a pillanatra feltámadt öntudat s gondolkodó képesség rövid műve volt ez, hanem egy teljesen logikus gondolatoktól áthatott munka,

a függetlenségi pártban embert, akinek azt a nyereséges vállalatot a kezére játszassa: szóval az önző egyéni törekvéseknek manapság Magyarországon csak egyetlen érvényesülési módja van s ez az, hogy az illető akarnok a függetlenségi párthoz tartozzék.

Ellenben a szegény kormánypártiakat a hatalom lépten-nyomon üldözi, semmiféle tehetség nem érvényesülhet, ha szabadelvűpárti, mert a kormány annyira megálszerénységében, hogy a legnagyobb lángésznek sem mer juttatni anyagi előnyökkel járó működési tért, nehogy illetéktelen részrehajlással vádolhassák a színekurákban dúskálkodó függetlenségiéket.

Mert a szabadelvűpárt soha sem mond le elveiről; hisz tudja azt ország-világ, hogy nem a szabadelvűpárt volt az, amely a függetlenségi párt egyházpolitikai programját, melyet Irányi Dániel indítványa évről-évre a képviselőház elé hozott, évtizedeken keresztül következetesen leszavazta s aztán egyszerre kisajátította a maga részére. Nem a szabadelvűpárt volt az, amely az Apponyisták államosítási törekvései ellen az autonomista Tisza Kálmán zászlaja alatt elkeseredetten küzdött, míg végre a vezérrel együtt az államosításnak leglelkesebb hadseregévé vált. Nem a szabadelvűpárt volt az, amely a nemzetipárt katonai programját következetesen leszavazta mindaddig, míg a kormány meg nem csinálta. Végül nem a szabadelvűpárt volt az, amely Apponyinak azt a közjogi fejtegetését, hogy a kiegyezés csak az alkotmányos Ausztriával ujítható meg s ha ez nem sikerül, más mint a különválás nem következhetik, a legnagyobb lelkesedéssel elfogadta s most mindennek ellenkezőjét hirdeti s a gazdasági önállóságot még elvben sem koncedálja.

Nem, a szabadelvűpárt soha sem mondott le elveiről, mert soha más elve nem volt, mint az, hogy a hatalom birtokára egyedül neki van jogosultsága Magyaror-

szágon s ezért vizontszolgálat fejében feltétlenül keresztülviszi mindazt, a mit a kormány utján Bécsből parancsolnak neki.

Erről az elvéről soha sem mondott le s ezután sem hajlandó lemondani. Ezért kell neki, ha már Bánffy fel is áldozza, helyébe a Tisza Pista minisztersége; ezért nem lehet a választói jog kiterjesztéséről szó se, mert akkor nem lehetne a tözsgyökeres magyar vidékek ellenzéki képviselői ellenében az oláhok, tótok, szerbek, szászok lakta vidékekről beözönlő kormánypárti képviselőkkel uralni a helyzetet.

A szent szabadelvűség csak addig jó, míg azzal a párturalmat biztosítani lehet, de a politikai jogok kiterjesztése, az alkotmányos szabadság védelme ki van zárva a kormánypárti szabadelvűségből, mert ez veszélyeztetné a koncot, a melyet a Lloydklub érdekszövetkezete a nemzet jogainak és törvényeinek elsikkasztásáért jutalmul kap.

Föl tehát mindazok, kik a hatalmi rendszer morzsáiból élőködtek, védelmezétek körömszakadtáig a szabadelvű husosfazekat, mert ha sikerül az ellenzéknek azt kiragadni a pártkonyhából, nem a maga számára, hanem hogy abból az egész nemzetnek jusson, akkor rátok kevesebb jut, sőt soknak közületek, kiknek nincsen egyéb jogcímük a belőle való lakmározáshoz, mint a föltétlen kormánytámogatás, még egészen is föl talál kopni az álluk.

Zsidó kérdés a mohácsi casinóban.

Mohács, 1899. jan. 16.

A mohácsi casino tagjait egyleti és társas életben egyaránt hetek óta komolyan felvetett zsidó kérdés foglalkoztatja. Maga a zsidó kérdés csekély és jelentéktelennek látszó dologból vette kezdetét, de következményeiben oly sötét képet öltött, mely a casino egyesületet valóságos szakadással fenyegeti.

Dr. Auber Tivadar mohácsi ügyvéd ugyanis ötödmagával hónapokkal ezelőtt indítványt jegyzett be a casino indítvány könyvébe,

esküt mernék tenni, hogy most e pillanatban nem vagyok bolond. Józanabban gondolkozom, mint akkor, midőn egy hitvány teremést magamhoz emeltem, szívem királynőjévé tettem s ő a cudar, eltaszított magától, mást szeret, sokat szeret!

Óh, miért is kellett most ő reá gondolnom?! Érzem, hogy agyamat elborítja a vér, fejem tompán fáj, gondolataim összekuszálódnak. Elvesztem azt a pár pillanatot is, melyben oly boldog voltam, melyben tisztán tudtam gondolkozni.

Istenem! hát nem elégszik meg az a daemon eddigi diadalával, nem elég, hogy kint elrabolta minden tehetségemet, elvette eszemet és nyomorulttá tett? Ide, ahova Istennek vigaszt nyújtó keze sem ér el, ide is követ? Gyötör, kinez, mint odakint? Óh, miért nem tudok meghalni, miért nem szakad meg e szív? . . .

De sajtáságos! Amit eddig rögeszmének, kinezó álomnak tartottam, ime most e percben ismét újra látom, igen látom itt előttem . . . itt van.

Mily hideg van itt! Borzongok, testem fázik, lelkem reszket attól a csodás, fagyos lehelettől.

Körülöttem sár, iszap, piszok, melyet dögletes bűzű hinár borít.

De nem. Itt van már ő is. Ott uszik a mocsár tetején. Egy kamélia virág. Óh, mily

melyben arra kérte az egylet választmányát, hogy az 1899. évre megrendelendő lapok között fizessen elő az »Alkotmány« című néppárti politikai lapra is; mert az országgyűlési politikai pártok minden organuma képviselve van a casinóban, csak a néppárt énem.

Az egyesület választmánya 1898. év dec. 22-iki ülésén a következő évre megállapított hírlapok között dr. Auber indítványát is tárgyalás alá vette, s élénk eszmecsere után — melyben dr. Kaufmann József s dr. Serly Sándor az indítványt elleneztek, Jagics József ügyvéd és Keserics Ferenc r. kath. esperes pedig pártolták, tizenöt szavazattal öt ellenében elhatározta, hogy a választmány az 1899. év első felére az »Alkotmány« című lapra is előfizet, s azt a többiekkel együtt a jövő évi kezdetével megrendeli.

Ez a határozat valóságos izgalomba hozta az egylet zsidó tagjait, kik az indítványba és választmány határozatába zsidóellenes mozgalmat törekedtek belemagyarázni. Csakhamar értekezletet hívtak össze, melyen a casino 23 zsidó tagja kérvényt irt alá és intézett az egylet választmányához, követelvéen a hozott határozat megváltoztatását, s az »Alkotmány« című lapnak lerendelését; mert ugymond reájuk nézve oly egyletben való maradás, melyben ezt az illiberális és zsidóellenes lapot olvassák, merőben lehetetlen. Német Lipót a casino egylet elnöke előtt kérésüket szóval, állítólag még azzal is indokolták, hogy ha betudták őket a multkor a megyei közgyűlésre rendelni és felhasználni arra, hogy a kormánynak bizalmat szavazzanak, hát most ők is elvárják az egylet kormánypárti tagjaitól, hogy a zsidókat ebben a kérdésben támogassák; mert különben a casinóból ki fognak lépni.

Nagy gondot okozott ez szegény Német Lipótnak, aki mint a casino elnöke egyszermind a mohácsi zsidók politikai vezérének is tartja magát. Harmadnapra ismét összehívta a casino választmányát és sok csürés-csavarás után, miután a hozott határozatot megváltoztatni nem sikerült, odáig gyurta a választmány tagjait, hogy a zsidók kérelmét felebezésnek vették, s végleges eldöntés végett az 1899. évi január 15-re egybehívott egyleti közgyűlésnek felterjeszteni rendelték.

Ez idő óta a zsidók ugyszólván napirinden értekeztek hitközségük tanácstermében felebezésük sorsa telett. Érdekkörükbe vonták a casino keresztény kormánypárti tagjait,

szép. Levelei husosak, szirmain harmatköny csillog s mégis uszik az árral, az iszapban . . .

Nem. Nem engedem elveszni. Felveszem, magamhoz emelem, keblemre tűzöm. Itt fogom melengetni szívem fölött, az enyém lesz, kizárólag az enyém . . . Reszketve nyulok utána . . . Keblemre akarom tűzni . . . de jaj! Megszűrt! Megszűrt a tövise! Ni, ni. Hogy folyik forró, piros vérem. A szívem vére. Nem is tudtam, hogy a kaméliának is tövisei vannak . . . Megszűrt. Óh, pedig hogy szerettem, hogy örültem neki. A szúrástól megijedve, hirtelen elejtettem a duzzadó szirmu kis virágot, vissza oda, a honnan kiemeltem, vissza a posványba.

Mily kacéran mosolyog felém, mily öntudatosan. Szinte gunyol . . . Nem érezte jól magát szerető szívem fölött, nem kellettem neki, eltaszított magától, megszurta kezemet, hogy visszajejtem az uszó hinárba, hiszen Istenem! ő csak ott érzi jól magát! . . .

Ime ez volt azokra a papirlapokra kusza irással vetve, a szegény, szerencsétlen ifju életének észbontó tragédiája.

A lélekharang bus, melodikus hangjai mellett kikisértük a szerencsétlen tizenkettőt a temetőbe, letettük a hús hant alá, hol nincsenek csalfa szívü, ledér leányok, nincsenek — tövisek kaméliák!

Kramer Elemér

egyike azoknak a csodálatos műveknek, amelyeket csak egy tébolyodott, önmagával meghasonlott ember a rövid időre feltámadó gondolkozásképeség minden pillanatának kiaknázásával teremteni képes, a midőn öntudatában a megbecsülhetetlen s talán soha vissza nem térő »világos perceknek«, siet papirra vetni azt, mi lelkét fogva tartja, mi bomlott agyában eddig mint rögeszme foglalt el tért s most tiszta kép gyanánt áll előtte.

Különbön beszéljen helyettem a tizenkettes »naplója.«

. . . Egyedül vagyok, teljesen egyedül. Mély sötétség van körülöttem, nem látok semmit. Agyammal, melyről azt mondják, hogy hibás, e percben — érzem — tisztán tudok gondolkozni. Tudom, hogy a tébolyda szürke falai vesznek körül, emlékszem rá, hogy azon a magas, mohával benőtt kőfalon tul emberek laknak, kik élnek, mozognak s — szeretnek. Borzasztó! Az emberek szeretnek! Vágyódom, hogy közéjük mehessek, szeretném nekik ordítva odakiáltani: Megálljatok, emberek! Döfjétek át mellettekben azt a dobogó husdarabot, ne szeressetek soha senkit! Nézzetek meg engem! Látjátok, hova visz a szerelem? A tébolyda komor falai mögé, a carbolszagu orvosok, a szürke köntösbe bujtatott durva ápolók közé!

De ki hallgatna az én szavamra? Azt mondanák az emberek: »Szegény bolond. Nem tudja, mit beszél.« Óh pedig esküt, borzalmas

s hatalmi kérdést csinálva a dologból, nyíltan követelték támogatásukat. E közben természetesen, hogy az egyesület keresztény tagjai sem maradtak tétlenül maguk között viszont abban állapodtak meg, hogy a választmány határozatát semmi áron megváltoztatni nem engedik, mert az »Alkotmány« megrendelése körül sem az indítványozót, sem a választmány többségét zsidóellenes törekvés nem vezérelte; mert ez a lap erős katolikus s néppárti volta mellett sem antiszemita irányzatú, s mert végre a lapok megrendelése kizárólag a választmány hatáskörébe lévén utalva, ennek már meghozott határozatát a közgyűlés sincs jogositva megváltoztatni.

A közgyűlést megelőző napokban a keresztény és zsidó párt között már nyílt, szenvedélyes harc és korteskedés tört ki. A keresztények is a zsidókkal szemben élére állították a hatalmi kérdést s kijelentették, hogy ők is kiválnak a casinóból, ha a zsidók által leszavaztatnak; mert sem a casino választmányát, magukat, sem egy országgy. pártot a zsidó tagok által terrorizáltatni nem engedik. Valóságos izgalommal várta mindenki a közgyűlésen a szavazatok megoszlását és az ügy elintézésének eredményét.

Január 15-én délután 4 órakor a közgyűlésre sűrű csoportokban gyülekeztek az egyesület tagjai, a zsidók külön s a keresztények külön. A zsidók közt láttuk: Német Lipótot, Margittay Pétert, Szinkovich Károlyt s másokat, akik erős erkölcsi biztatást nyújtottak a zsidóknak a végletekig menő kitartásra. Német Lipót, mint halljuk, a zsidók nevében és azok megbízásából azt a közvetítő ajánlatot tette a keresztény pártnak, hogy egyezzenek bele legalább abba, hogy az Alkotmány című lap a választmány határozatától eltérőleg, hat hónap helyett csak három hónapra rendeltesék meg, de dr. Réder Károly nyomban határozottan kijelentette, hogy ez az ajánlat az 50 százalékra való kiegyezésre irányul, ennek árán a választmány határozatát megtörni nem hajlandók. A közgyűlést megelőzőleg tehát megegyezést létrehozni egyáltalában nem lehetett.

Végre megkezdődött a közgyűlés s előző tárgyak elintézése után reá került a sor a zsidók felebbeszésére. Elsőnek Tornai Gyula járásbíró jelentkezett szólásra, aki az egész közgyűlés meglepetésére, a maga és 23 zsidó tagtársa nevében kijelentette, hogy az Alkotmány című lap meg nem rendelése tárgyában beadott kérvényt visszavonja, mert az egyesületben szakadást előidézni nem akar. Tornainak komoly, higgadt és férfias nyilatkozata általános tetszést s megnyugvást szült. Mindenki abban volt, hogy Tornainak és más komolyabb gondolkozású zsidóknak sikerült azokat az izgalmakat lecsillapítani, melyek a lap megrendelése miatt a szenvedélyesebb hitsorsosait ok nélkül valóságos lángra gyújtották.

Jagics József ügyvéd sietett is nyomban Tornai felszólalása után, hogy ennek nyilatkozatáért elismerését és köszönetét kifejezze, kijelentvén, hogy őt és társait nem az antisemitizmus vezérelte, amikor az »Alkotmány« megrendelését támogatták. Hogy — ugymond — mily toleranciával viseltettek a keresztények a zsidó tagokkal szemben s mennyire tekintették őket egyenjogúknak önmagukkal, rámutatott a közel két évtizedet meghaladó multra, melyben az elnököt mindig a zsidó tagok közül választották s ezenfelül számarányukat meghaladó számban választmányi tagsággal is megtisztelték. Emellett a faji és felekezeti érdekeket sohasem vegyítették az egyesület életébe csak azért, hogy minden félreértést kikerülve, az egyesület békéjét és nyugalomát biztosítsák. Ő — ugymond — ismeri az »Alkotmányt« s úgy tudja, hogy annak irányzata nem zsidóellenes s nem sértheti a zsidók valóságos érdekeit. De ha irányát megváltoztatná s akár ezen, akár más megrendelt lap oly irányt követne, mely a tagok vallásbeli érdekeire sérelmes volna s ez által az egyesület

tagjai között osztály, faj vagy felekezeti gyűlöletet előidézni képes lenne, szóló lenne az első, aki ily sajtóterméknek kiküszöbölését nemcsak támogatni, hanem indítványozni fogná is.

Erre fölkel dr. Flesch Ármin zsidó rabbi s erős éllel szaván fogta Jagicsot, kijelentvén, hogy a zsidók már most komolyan elvárják a Casinótól, hogy az »Alkotmányt« mihamarabb kirekeszteni fogja. Beszédéből, ellentétben a Tornaiéval, nyíltan kirítt, hogy a zsidók az akcióval fel nem hagytak, hanem csak megvalósítását halasztották el alkalmasabb időre. Flesch felszólalása általános visszatetszést szült s akik Jagics és Tornai beszédei után az ügyet békésen elintézettnak tartották, kételkedni kezdenek ismét a zsidók eljárása őszinteségében.

A közgyűlés a kérvény visszavonását tudomásul vette; de a dolog maga még élénk s általános érdeklődés tárgyát képezi. A keresztény és nem keresztény tagok közt állandó idegenkedés és feszült helyzet még folyton tart s így a komolyabb elemek méltán félnek, hogy ennek előbb-utóbb maga a casino-egyesület fog esni áldozatul. Eddig — mint értesülünk — kiléptek az egyesületből: Keresics Ferenc r. kath. esperes, Horváth Mihály segédlelkész, Bolyarits Gábor szerb esperes és dr. Koncz Adolf r. kath. hitközségi elnök.

Igy csináltak Mohácsot zsidó kérdést egy újságmegrendelésből, mely Mohácsnak amúgy is kis társadalmát faji, felekezeti és politikai érdekkörökre tagolta. Sok idő fog eltelni, míg a béke és nyugalom a közérdekben ismét visszatér.

H i r e k.

Pécs, 1899. január 17.

Fölfödözéseim.

Dr. Kanyaró aggodalmas arccal számoltatta érverésemet és fárasztó nyelgyakorlatok után konstata, hogy a nyelvem bevont. Majd gyomrozni kezdett, amit ő fizikális vizsgálati módszernek nevez, és vigasztalni próbált.

— Fiatal ember! ön félig el van veszve; az ön gyomrának e percben nincsen nyálkás hártája, vagyis bélése. Azt valamely rejteneves folyadék felmarta, megemésztette. Mit evett vagy ivott ön, beszéljen!

— Ez pedig így történt — kezdtem én. Szerkesztőm megbízott, hogy nézzek szét a város ismeretlenebb tájékain, menjek, lássak, halljak és ne csak mindig ánzix-kártyákat, hanem tapasztalatokat is gyűjtsék, amikről kedvderítő modorban számolják be az olvasóközönségnek. Én hát elindultam fölfödözni.

Vezetőnek mellémszegődött egy ur, aki alacsony félclindert és magas hivatalt visel. A cillinderre meg merek esküdni, mert láttam, a hivatalt azonban jótékony homály fedi.

— Menjünk a népszobába! biztatott ő.

— Mi legyen az?

— A népkonyha mintájára alapított kavéház. Ha van népkonyha, miért ne lenne népszoba is? Sőt van néppince és népistálló is; de erről máskor.

Tehát elmentünk a népszobába.

Itt hárman fogadtak bennünket: a gazda, nagy lüst és olyasforma zakatolás, mintha malomba léptünk volna. Tényleg az összes asztaloknál malmosdit játszottak az összes vendégek, a korhűség kedvéért ingujjra vetkőzve. A kasziros kisasszonynak pedig az arca alig látszott a lisztől. A malmosdit kontrával játszották, a kibicek fogsoruk közé pecket kaptak, hogy közbe ne szólhassanak.

— Mit iszunk? kérdé kalauzom s mindjárt meg is felelt rá ezen elmés szójátékkal: Bár nem vagyunk szemközt a teátrummal, mégis igyunk teát rummal!

Hozták a teát, melylyel egyidejűleg a pajtásom a »peltu«-ságot is felszolgált. Meg-

ittuk mind a ketőt. Hogy melyik ártott meg nekem jobban, azt döntse el a doktor. Tény az, hogy tegnap este óta, azóta, hogy pertu-csók az arcomon elcsattant, a bal fülemre sántítok és a gyomromban mintha a helybeli önkéntes tüzoltó-egyesület tartaná gyakorlatát — az összes fölszerelésekkel . . .

A népszoba-ur, ki teáját különösen dicsérte azon kívül is rám tukmált néhány komprimált tea-tablettát, melyet egyszerűen le kell forrázni — s az ember le van forrázva, azaz hogy kész a tea.

Dr. Kanyaró igen lelkiismeretes szakember. Hogy minél alaposabban kurálhasson, magával vitt egy pár ilyen kockát és kurta hat heti vizsgálat után elkészült a górcsövi és kémia elemzéssel. Én azalatt persze szenvedtem, mint Tantalusz, az előre kifizetett ebédeimet a kalauz barátomnak testáltam, aki megígérte, hogy hálából legközelebb elvisz néppincebe.

A hosszas böjtölés végre kigyógyított s ekkor aztán Dr. Kanyaró is beállított az analízissel, hogy úgy mond, most már tudja, mely gyógyszer lesz leghatékonyabb.

Köszöntem a gyógyszerert, de a tea vegelemzését hálásan fogadtam s ezennel közreadom. Ime:

15 rész u. n. kész tea-kockában van
fűrészpör 2 r.
aszalt körtve és aprított mandula-héj 2 r.
babhüvely cinoberrel festve . . . 1 r.
árpa-cukor. csipkebogyó vagdalt . 3 r.
tiszta-ujlaki bajusz-pedrő 1 r.
kifőzött pótkávé, Zacherlin . . . 0.8 r.
puskapor, házi szappan 0.2 r.

Ez ugyan furesán hangzik, ha az ember olvassa, de biztosíthatok mindenkit, hogy még sokkalta furesább, ha megissza.

Csatt.

Napirend 1899. január hó 18-án.

Naptár: szerda, január 18. — Róm.-kath.: Piroška. — Prot.: Piroška. — Görög-kel.: (jan. 6.) Esziphania. — Zsidó: Schebat 7. — Nap kél 7 óra 43 perckor; nyugszik 4 óra 38 perckor. — Hold kél 10 óra 53 perckor délelőtt; nyugszik éjfélt után 20 perckor. Hold első negyede 5 óra 38 perckor este.

Időjárás. Kilátás a központi meteorologiai intézet jelzése szerint: helyenként csapadék, enyhe idő várható.

Színház: »Fekete vér«, dráma 5 felvonásban.

— **(Alapítvány a hadapródiskola javára.)** Frigyes főherceg ő fensége a pécsi honvédhadapródiskola javára egy tizezer koronás alapítványt tett, melynek kamataiból évente egy arra érdemesnek talált hadapród iskolai növendék díjtalan ellátás és oktatásban részesítendő.

— **(Ülés a vármegyeházán.)** A baranyavármegyei erdészeti bizottság f. hó 19-én (csütörtökön) d. e. 10 órakor a vármegyeházán ülést tart, melyen néhány folyó ügy kerül tárgyalás alá.

— **(Uj kamarások.)** A király saárdi gróf Somssich József tartalékos hadnagynak a pécsi 8-ik honvédhuszár ezrednél és attaché-nak a cs. és kir. nagykövetségnél Berlinben, valamint saárdi gróf Somssich Géza századosnak a II. Vilmos német császár és Poroszország királya 7. sz. huszárezrednél és saárdi gróf Somssich Béla földbirtokosnak a kamarási méltóságot díjmentesen adományozta.

— **(Áthelyezés.)** Az igazságügyminiszter *Ihnatovich* Aladár kaposvári királyi törvényszéki aljegyzőt a beregszászi királyi törvényszékhez helyezte át.

— **(Beszállásolási illeték.)** A katonaság átvonulása alkalmával a szállásadók által kiszolgáltatandó étkezésért a tolyó évre szóló visszatérítési összeg a dunántúli részek-

a függetlenségi pártban embert, akinek azt a nyereséges vállalatot a kezére játszassa: szóval az önző egyéni törekvéseknek manapság Magyarországon csak egyetlen érvényesülési módja van s ez az, hogy az illető akarnok a függetlenségi párthoz tartozzék.

Ellenben a szegény kormánypártiakat a hatalom lépten-nyomon üldözi, semmiféle tehetség nem érvényesülhet, ha szabadelvűpárti, mert a kormány annyira megálszerénységében, hogy a legnagyobb lángésznek sem mer juttatni anyagi előnyökkel járó működési tért, nehogy illetéktelen részrehajlással vádolhassák a színekurákban dúskálkodó függetlenségek.

Mert a szabadelvűpárt soha sem mond le elveiről; hisz tudja azt ország-világ, hogy nem a szabadelvűpárt volt az, amely a függetlenségi párt egyházpolitikai programját, melyet Irányi Dániel indítványa évről-évre a képviselőház elé hozott, évtizedeken keresztül következetesen leszavazta s aztán egyszerre kisajátította a maga részére. Nem a szabadelvűpárt volt az, amely az Apponyisták államosítási törekvései ellen az autonomista Tisza Kálmán zászlaja alatt elkeseredetten küzdött, míg végre a vezérrel együtt az államosításnak leglelkesebb hadseregévé vált. Nem a szabadelvűpárt volt az, amely a nemzetipárt katonai programját következetesen leszavazta mindaddig, míg a kormány meg nem csinálta. Végül nem a szabadelvűpárt volt az, amely Apponyinak azt a közjogi fejtegetését, hogy a kiegyezés csak az alkotmányos Ausztriával ujítható meg s ha ez nem sikerül, más mint a különválás nem következhetik, a legnagyobb lelkesedéssel elfogadta s most mindennek ellenkezőjét hirdeti s a gazdasági önállóságot még elvben sem koncedálja.

Nem, a szabadelvűpárt soha sem mondott le elveiről, mert soha más elve nem volt, mint az, hogy a hatalom birtokára egyedül neki van jogosultsága Magyaror-

szágon s ezért vizontszolgálat fejében feltétlenül keresztülviszi mindazt, a mit a kormány utján Bécsből parancsolnak neki.

Erről az elvéről soha sem mondott le s ezután sem hajlandó lemondani. Ezért kell neki, ha már Bánffy fel is áldozza, helyébe a Tisza Pista minisztersége; ezért nem lehet a választói jog kiterjesztéséről szó se, mert akkor nem lehetne a tözsgyökeres magyar vidékek ellenzéki képviselői ellenében az oláhok, tótok, szerbek, szászok lakta vidékekről beözönlő kormánypárti képviselőkkel uralni a helyzetet.

A szent szabadelvűség csak addig jó, míg azzal a párturalmat biztosítani lehet, de a politikai jogok kiterjesztése, az alkotmányos szabadság védelme ki van zárva a kormánypárti szabadelvűségből, mert ez veszélyeztetné a koncot, a melyet a Lloyd-klub érdekszövetkezete a nemzet jogainak és törvényeinek elsikkasztásáért jutalmul kap.

Föl tehát mindazok, kik a hatalmi rendszer morzsáiból élőködtek, védelmezétek körömszakadtáig a szabadelvű husofazekat, mert ha sikerül az ellenzéknek azt kiragadni a pártkonyhából, nem a maga számára, hanem hogy abból az egész nemzetnek jusson, akkor rátok kevesebb jut, sőt soknak közületek, kiknek nincsen egyéb jogcímük a belőle való lakmározáshoz, mint a föltétlen kormánytámogatás, még egészen is föl talál kopni az álluk.

Zsidó kérdés a mohácsi casinoban.

Mohács, 1899. jan. 16.

A mohácsi casino tagjait egyleti és társas életben egyaránt hetek óta komolyan felvetett zsidó kérdés foglalkoztatja. Maga a zsidó kérdés csekély és jelentéktelennek látszó dologból vette kezdetét, de következményeiben oly sötét képet öltött, mely a casino egyesületet valóságos szakadással fenyegeti.

Dr. Auber Tivadar mohácsi ügyvéd ugyanis ötödmagával hónapokkal ezelőtt indítványt jegyzett be a casino indítvány könyvébe,

esküt mernék tenni, hogy most e pillanatban nem vagyok bolond. Józanabban gondolkozom, mint akkor, midőn egy hitvány teremést magamhoz emeltem, szívem királynőjévé tettem s ő a cudar, eltaszított magától, mást szeret, sokat szeret!

Óh, miért is kellett most ő reá gondolnom?! Érzem, hogy agyamat elborítja a vér, fejem tompán fáj, gondolataim összekuszálódnak. Elvesztem azt a pár pillanatot is, melyben oly boldog voltam, melyben tisztán tudtam gondolkozni.

Istenem! hát nem elégszik meg az a daemon eddigi diadalával, nem elég, hogy kint elrabolta minden tehetségemet, elvette eszemet és nyomorulttá tett? Ide, ahova Istennek vigaszt nyújtó keze sem ér el, ide is követ? Gyötör, kinez, mint odakint? Óh, miért nem tudok meghalni, miért nem szakad meg e szív? . . .

De sajtáságos! Amit eddig rögeszmének, kinezó álomnak tartottam, ime most e percben ismét újra látom, igen látom itt előttem . . . itt van.

Mily hideg van itt! Borzongok, testem fázik, lelkem reszket attól a csodás, fagyos lehelettől.

Körülöttem sár, iszap, piszok, melyet dögletes bűzű hinár borít.

De nem. Itt van már ő is. Ott uszik a mocsár tetején. Egy kamélia virág. Óh, mily

melyben arra kérte az egylet választmányát, hogy az 1899. évre megrendelendő lapok között fizessen elő az »Alkotmány« című néppárti politikai lapra is; mert az országgyűlési politikai pártok minden organuma képviselve van a casinoban, csak a néppárt énem.

Az egyesület választmánya 1898. év dec. 22-iki ülésén a következő évre megállapított hírlapok között dr. Auber indítványát is tárgyalás alá vette, s élénk eszmecsere után — melyben dr. Kaufmann József s dr. Serly Sándor az indítványt elleneztek, Jagics József ügyvéd és Keserics Ferenc r. kath. esperes pedig pártolták, tizenöt szavazattal öt ellenében elhatározta, hogy a választmány az 1899. év első felére az »Alkotmány« című lapra is előfizet, s azt a többiekkel együtt a jövő évi kezdetével megrendeli.

Ez a határozat valóságos izgalomba hozta az egylet zsidó tagjait, kik az indítványba és választmány határozatába zsidóellenes mozgalmat törekedtek belemagyarázni. Csakhamar értekezletet hívtak össze, melyen a casino 23 zsidó tagja kérvényt irt alá és intézett az egylet választmányához, követelvéen a hozott határozat megváltoztatását, s az »Alkotmány« című lapnak lerendelését; mert ugymond reájuk nézve oly egyletben való maradás, melyben ezt az illiberális és zsidóellenes lapot olvassák, merőben lehetetlen. Német Lipót a casino egylet elnöke előtt kérésüket szóval, állítólag még azzal is indokolták, hogy ha betudták őket a multkor a megyei közgyűlésre rendelni és felhasználni arra, hogy a kormánynak bizalmat szavazzanak, hát most ők is elvárják az egylet kormánypárti tagjaitól, hogy a zsidókat ebben a kérdésben támogassák; mert különben a casinóból ki fognak lépni.

Nagy gondot okozott ez szegény Német Lipótnak, aki mint a casino elnöke egyszersmind a mohácsi zsidók politikai vezérének is tartja magát. Harmadnapra ismét összehívta a casino választmányát és sok csürés-csavarás után, miután a hozott határozatot megváltoztatni nem sikerült, odáig gyurta a választmány tagjait, hogy a zsidók kérelmét felebezésnek vették, s végleges eldöntés végett az 1899. évi január 15-re egybehívott egyleti közgyűlésnek felterjeszteni rendelték.

Ez idő óta a zsidók ugyszólván napirinden értekeztek hitközségük tanácstermében felebezésük sorsa felett. Érdekkörükbe vonták a casino keresztény kormánypárti tagjait,

szép. Levelei husosak, szirmain harmatköny csillog s mégis uszik az árral, az iszapban . . .

Nem. Nem engedem elveszni. Felveszem, magamhoz emelem, keblemre tűzöm. Itt fogom melengetni szívem fölött, az enyém lesz, kizárólag az enyém . . . Reszketve nyulok utána . . . Keblemre akarom tűzni . . . de jaj! Megszűrt! Megszűrt a tövise! Ni, ni. Hogy folyik forró, piros vérem. A szívem vére. Nem is tudtam, hogy a kaméliának is tövisei vannak . . . Megszűrt. Óh, pedig hogy szerettem, hogy örültem neki. A szúrástól megijedve, hirtelen elejtettem a duzzadó szirmu kis virágot, vissza oda, a honnan kiemeltem, vissza a posványba.

Mily kacéran mosolyog felém, mily öntudatosan. Szinte gunyol . . . Nem érezte jól magát szerető szívem fölött, nem kellettem neki, eltaszított magától, megszurta kezemet, hogy visszajejtem az uszó hinárba, hiszen Istenem! ő csak ott érzi jól magát! . . .

Ime ez volt azokra a papirlapokra kusza irással vetve, a szegény, szerencsétlen ifju életének észbontó tragédiája.

A lélekarang bus, melodikus hangjai mellett kikisértük a szerencsétlen tizenkettőt a temetőbe, letettük a hús hant alá, hol nincsenek csalfa szívü, ledér leányok, nincsenek — tövisek kaméliák!

Krámer Elemér

egyike azoknak a csodálatos műveknek, amelyeket csak egy tébolyodott, önmagával meghasonlott ember a rövid időre feltámadó gondolkozásképeség minden pillanatának kiaknázásával teremteni képes, a midőn öntudatában a megbecsülhetetlen s talán soha vissza nem térő »világos perceknek«, siet papírra vetni azt, mi lelkét fogva tartja, mi bomlott agyában eddig mint rögeszme foglalt el tért s most tiszta kép gyanánt áll előtte.

Különben beszéljen helyettem a tizenkettes »naplója.«

. . . Egyedül vagyok, teljesen egyedül. Mély sötétség van körülöttem, nem látok semmit. Agyammal, melyről azt mondják, hogy hibás, e percben — érzem — tisztán tudok gondolkozni. Tudom, hogy a tébolyda szürke falai vesznek körül, emlékszem rá, hogy azon a magas, mohával benőtt kőfalon tul emberek laknak, kik élnek, mozognak s — szeretnek. Borzasztó! Az emberek szeretnek! Vágyódom, hogy közéjük mehessenek, szeretném nekik ordítva odakiáltani: Megálljatok, emberek! Döfjétek át mellettekben azt a dobogó husdarabot, ne szeressetek soha senkit! Nézzetek meg engem! Látjátok, hova visz a szerelem? A tébolyda komor falai mögé, a carbolszagu orvosok, a szürke köntösbe bujtatott durva ápolók közé!

De ki hallgatna az én szavamra? Azt mondanák az emberek: »Szegény bolond. Nem tudja, mit beszél.« Óh pedig esküt, borzalmas

s hatalmi kérdést csinálva a dologból, nyíltan követelték támogatásukat. E közben természetesen, hogy az egyesület keresztény tagjai sem maradtak tétlenül maguk között viszont abban állapodtak meg, hogy a választmány határozatát semmi áron megváltoztatni nem engedik, mert az »Alkotmány« megrendelése körül sem az indítványozót, sem a választmány többségét zsidóellenes törekvés nem vezérelte; mert ez a lap erős katolikus s néppárti volta mellett sem antiszemita irányzatú, s mert végre a lapok megrendelése kizárólag a választmány hatáskörébe lévén utalva, ennek már meghozott határozatát a közgyűlés sincs jogosítva megváltoztatni.

A közgyűlést megelőző napokban a keresztény és zsidó párt között már nyílt, szenvedélyes harc és korteskedés tört ki. A keresztények is a zsidókkal szemben élére állították a hatalmi kérdést s kijelentették, hogy ők is kiválnak a casinóból, ha a zsidók által leszavaztatnak; mert sem a casino választmányát, magukat, sem egy orszgy. pártot a zsidó tagok által terrorizáltatni nem engedik. Valóságos izgalommal várta mindenki a közgyűlésen a szavazatok megoszlását és az ügy elintézésének eredményét.

Január 15-én délután 4 órakor a közgyűlésre sűrű csoportokban gyülekeztek az egyesület tagjai, a zsidók külön s a keresztények külön. A zsidók közt láttuk: Német Lipót, Margittay Pétert, Szinkovich Károlyt s másokat, akik erős erkölcsi biztatást nyújtottak a zsidóknak a végtelenségig menő kitartásra. Német Lipót, mint halljuk, a zsidók nevében és azok megbízásából azt a közvetítő ajánlatot tette a keresztény pártnak, hogy egyezzenek bele legalább abba, hogy az Alkotmány című lap a választmány határozatától eltérőleg, hat hónap helyett csak három hónapra rendelkezék meg, de dr. Réder Károly nyomban határozottan kijelentette, hogy ez az ajánlat az 50 százalékra való kiegyezésre irányul, ennek árán a választmány határozatát megtörni nem hajlandók. A közgyűlést megelőzőleg tehát megegyezést létrehozni egyáltalában nem lehetett.

Végre megkezdődött a közgyűlés s előző tárgyak elintézése után reá került a sor a zsidók felebvezésére. Elsőnek Tornai Gyula járásbíró jelentkezett szólásra, aki az egész közgyűlés meglepetésére, a maga és 23 zsidó tagtársa nevében kijelentette, hogy az Alkotmány című lap meg nem rendelése tárgyában beadott kérvényt visszavonja, mert az egyesületben szakadást előidézni nem akar. Tornainak komoly, higgadt és férfias nyilatkozata általános tetszést s megnyugvást szült. Mindenki abban volt, hogy Tornainak és más komolyabb gondolkozású zsidóknak sikerült azokat az izgalmakat lecsillapítani, melyek a lap megrendelése miatt a szenvedélyesebb hitsorsosait ok nélkül valóságos lánggra gyújtották.

Jagics József ügyvéd sietett is nyomban Tornai felszólalása után, hogy ennek nyilatkozatáért elismerését és köszönetét kifejezze, kijelentvén, hogy őt és társait nem az antisemitizmus vezérelte, amikor az »Alkotmány« megrendelését támogatták. Hogy — ugymond — mily toleranciával viseltettek a keresztények a zsidó tagokkal szemben s mennyire tekintették őket egyenjogúknak önmagukkal, rámutatott a közel két évtizedet meghaladott multra, melyben az elnököt mindig a zsidó tagok közül választották s ezentelül számáranyukat meghaladó számban választmányi tagsággal is megtisztelték. Emellett a faji és felekezeti érdekeket sohasem vegyítették az egyesület életébe csak azért, hogy minden félreértést kikerülve, az egyesület békéjét és nyugalomát biztosítsák. Ő — ugymond — ismeri az »Alkotmányt« s úgy tudja, hogy annak irányzata nem zsidóellenes s nem sértheti a zsidók valóságos érdekeit. De ha irányát megváltoztatná s akár ezen, akár más megrendelt lap oly irányt követne, mely a tagok vallásbeli érdekeire sérelmes volna s ez által az egyesület

tagjai között osztály, faj vagy felekezeti gyűlöletet előidézni képes lenne, szóló lenne az első, aki ily sajtóterméknek kiküszöbölését nemcsak támogatni, hanem indítványozni fogná is.

Erre fölkelte dr. Flesch Ármin zsidó rabbi s erős éllel szaván fogta Jagicsot, kijelentvén, hogy a zsidók már most komolyan elvárják a Casinótól, hogy az »Alkotmányt« mihamarabb kirekeszteni fogja. Beszédéből, ellentétben a Tornaiéval, nyíltan kirítt, hogy a zsidók az akcióval fel nem hagyták, hanem csak megvalósítását halasztották el alkalmasabb időre. Flesch felszólalása általános visszatetszést szült s akik Jagics és Tornai beszédei után az ügyet békésen elintézettnak tartották, kételkedni kezdenek ismét a zsidók eljárása öszinteségében.

A közgyűlés a kérvény visszavonását tudomásul vette; de a dolog maga még élénk s általános érdeklődés tárgyát képezi. A keresztény és nem keresztény tagok közt állandó idegenkedés és feszült helyzet még folyton tart s így a komolyabb elemek méltán félnek, hogy ennek előbb-utóbb maga a casino-egyesület fog esni áldozatul. Eddig — mint értesülünk — kiléptek az egyesületből: Keserics Ferenc r. kath. esperes, Horváth Mihály segédlelkész, Bolyarits Gábor szerb esperes és dr. Koncz Adolf r. kath. hitközségi elnök.

Igy csináltak Mohácson zsidó kérdést egy újságmegrendelésből, mely Mohácsnak amugy is kis társadalmát faji, felekezeti és politikai érdekkörökre tagolta. Sok idő fog eltelni, míg a béke és nyugalom a közérdekben ismét visszatér.

H i r e k.

Pécs, 1899. január 17.

Fölfödözéseim.

Dr. Kanyaró aggodalmas arccal számoltatta érverésemet és fárasztó nyelvgyakorlatok után konstata, hogy a nyelvem bevont. Majd gyomrozni kezdett, amit ő fizikális vizsgálati módszernek nevez, és vigasztalni próbált.

— Fiatal ember! ön félig el van veszve; az ön gyomrának e percben nincsen nyálkás hártvája, vagyis bélése. Azt valamely rettenetes folyadék felmarta, megemésztette. Mit evett vagy ivott ön, beszéljen!

— Ez pedig így történt — kezdtem én. Szerkesztőm megbízott, hogy nézzek szét a város ismeretlenebb tájékain, menjek, lássak, halljak és ne csak mindig ánzix-kártyákat, hanem tapasztalatokat is gyűjtsek, amikről kedvderítő modorban számoljak be az olvasóközönségnek. Én hát elindultam fölfödözni.

Vezetőnek mellémszegődött egy ur, aki alacsony félcindert és magas hivatali visel. A cilinderre meg merek esküdni, mert láttam, a hivatali azonban jótékony homály fedti.

— Menjünk a népszobába! biztatott ő.

— Mi legyen az?

— A népkonyha mintájára alapított kavéház. Ha van népkonyha, miért ne lenne népszoba is? Sőt van néppince és népistálló is; de erről máskor.

Tehát elmentünk a népszobába.

Itt hárman fogadtak bennünket: a gazda, nagy lüst és olyasforma zakatolás, mintha malomba léptünk volna. Tényleg az összes asztaloknál malmosdit játszottak az összes vendégek, a korhűség kedvéért ingujjra vetkőzve. A kasziros kisasszonynak pedig az arca alig látszott a lisztől. A malmosdit kontrával játszották, a kibicek fogsoruk közé pecket kaptak, hogy közbe ne szólhassanak.

— Mit iszunk? kérdékalauzom s mindjárt meg is felelt rá ezen elmés szójátékkal: Bár nem vagyunk szemközt a teátrummal, mégis igyunk teát rummal!

Hozták a teát, melylyel egyidejűleg a pajtásom a »pertu«-ságot is felszolgált. Meg-

ittuk mind a ketőt. Hogy melyik ártott meg nekem jobban, azt döntse el a doktor. Tény az, hogy tegnap este óta, azóta, hogy pertu-csók az arcomon elcsattant, a bal fülemre sántitok és a gyomromban mintha a helybeli önkéntes tüzoltó-egyesület tartaná gyakorlatát — az összes felszerelésekkel . . .

A népszoba-ur, ki teáját különösen dicsérte azon kívül is rám tukmált néhány komprimált tea-tablettát, melyet egyszerűen le kell forrázni — s az ember le van forrázva, azaz hogy kész a tea.

Dr. Kanyaró igen lelkiismeretes szakember. Hogy minél alaposabban kurálhasson, magával vitt egy pár ilyen kockát és kurta hat heti vizsgálat után elkészült a görcsövi és kémia elemzéssel. Én azalatt persze szenvedtem, mint Tantalusz, az előre kifizetett ebédeimet a kalauz barátomnak testáltam, aki megígérte, hogy hálából legközelebb elvisz néppincébe.

A hosszas böjtölés végre kigyógyított s ekkor aztán Dr. Kanyaró is beállított az analízissel, hogy úgy mond, most már tudja, mely gyógyszer lesz leghatékonyabb.

Köszöntem a gyógyszerert, de a tea vegelemzését hálásan fogadtam s ezennel közreadom. Ime:

15 rész u. n. kész tea-kockában van
fűrészpör 2 r.
aszalt körtve és aprított mandula-héj 2 r.
babhüvely cinoberrel festve . . . 1 r.
árpa-cukor. csipkebogyó vagdalt . 3 r.
tiszta-ujlaki bajusz-pedrő 1 r.
kifőzött pótkávé, Zacherlin . . . 0.8 r.
puskapor, házi szappan 0.2 r.

Ez ugyan furcsán hangzik, ha az ember olvassa, de biztosíthatok mindenkit, hogy még sokkalta turcsább, ha megissza.

Csatt.

Napirend 1899. január hó 18-án.

Naptár: szerda, január 18. — Róm.-kath.: Piroksa. — Prot.: Piroksa. — Görög-kel.: (jan. 6.) Esziphania. — Zsidó: Schebat 7. — Nap két 7 óra 48 perckor; nyugszik 4 óra 38 perckor. — Hold két 10 óra 53 perckor délelőtt; nyugszik éjjel után 20 perckor. Hold első negyede 5 óra 38 perckor este.

Időjárás. Kilátás a központi meteorológiai intézet jelzése szerint: helyenként csapadék, enyhe idő várható.

Színház: »Fekete vér«, dráma 5 felvonásban.

— (Alapítvány a hadapródiskola javára.) Frigyes főherceg ő fensége a pécsi honvédhadapródiskola javára egy tizezer koronás alapítványt tett, melynek kamataiból évente egy arra erdemesnek talált hadapród iskolai növendék díjtalan ellátás és oktatásban részesítendő.

— (Ülés a vármegyeházán.) A baranyavármegyei erdészeti bizottság f. hó 19-én (csütörtökön) d. e. 10 órakor a vármegyeházán ülést tart, melyen néhány folyó ügy kerül tárgyalás alá.

— (Uj kamarások.) A király saárdi gróf Somssich József tartalékos hadnagynak a pécsi 8-ik honvédhuszár ezrednél és attachénak a cs. és kir. nagykövetségnél Berlinben, valamint saárdi gróf Somssich Géza századosnak a II. Vilmos német császár és Poroszország királya 7. sz. huszárezrednél és saárdi gróf Somssich Béla földbirtokosnak a kamarási méltóságot díjmentesen adományozta.

— (Áthelyezés.) Az igazságügyminiszter Ihnatovich Aladár kaposvári királyi törvényszéki aljegyzőt a beregszászi királyi törvényszékhez helyezte át.

— (Beszállásolási illeték.) A katonaság átvonulása alkalmával a szállásadók által kiszolgáltatandó étkezésért a folyó évre szóló visszatérítési összeg a dunántúli részek-

ben huszonegy és fél (21.5) krajcárban állapított meg.

— (**Az Engel-ügy.**) Krecsányi Kálmán budapesti VIII-ik kerületi kapitány tegnap közölte az Engel Mihály és társai elleni kihágási ügyben hozott elsőfoku ítéletet a főváros VIII-ik kerület területén működő bor-ellenőrző bizottsággal. A bizottság nyomban tárgyalás alá vette az ítéletet s az ellen az 53850—97. kereskedelmi miniszteri rendelet 35 §-ában biztosított jogánál fogva részben felelősséggel élt, mert enyhének tartja az ítéletnek úgy az elsőrendű vádlottra, Engel Mihályra a tíz napi elzárást, valamint a másodrendű vádlottra, ifj. Engel Adolfra az 1879. évi XI. t. cikk 21 §-ának alkalmazásával a 100 forinttal megváltható 10 napi elzárást megállapító részét. A bizottság az ítéletnek a pénzbüntetést kimondó részében megnyugodott. A bizottság enyhének tartja ezt az ítéletet, mert azzal az egyetlen enyhítő körülménnyel szemben, hogy a vádlottak büntetlen előéletűek, a súlyosító körülmények egész halmazát látja: a hamisítás óriási arányu volt, hosszú idő óta történt, a hamisított borokkal ugyszólván az egész országot elárasztotta a cég s még a közönség körében nagyobb bizalomnak örvendő fogyasztási szövetkezeteket is, mint például a Máv alkalmazottak fogyasztási szövetkezetét is ilyen borral látta el; a büntetés különösen enyhe azért, mert ezzel az egy büntetéssel tulajdonképen öt rendbeli kihágást torolnak meg. A bizottság a főkapitányhoz felelősséggel él még az ítélet ama része ellen, amely az ítéletnek csupán a hazai lapokban való közzétételét rendeli el akkor, midőn az indokolás maga is azt mondja hogy súlyosító körülmény gyanánt figyelembe kellett venni azt, hogy a vádlottak ama cselekményükkel, hogy mesterséges borokat hoznak forgalomba, a magyar borok iránt nemcsak az országban lakók, de a külföldiek bizalmát is megrendítik, miáltal a magyar bortermelőknek kiszámíthatatlan károkat okozhatnak. Ezért szükségesnek tartja a bizottság, hogy ez az ítélet mindama államok olvasott lapjaiban közzétételük az elitáltak költségein, amely államokba borkivitelünk van, így Németország, Oroszország, Franciaország, Ausztria, Schweiz, Anglia és az északamerikai Egyesült-Államok egy-egy napilapjában. Ifj. Engel Adolf vádlottnál enyhítő körülményül tudatott be az, hogy ez a pécsi telep kezelésébe és vezetésébe közvetlenül alig folyt be, mert az itteni teendőket nagyobb részben Engel Mihály intézi és ez tette indokolttá a másodrendű vádlottal szemben a kbtkv. 21-ának alkalmazását. Így tehát ifj. Engel Adolf 100 forinttal megválthatja a 10 napi elzárást, amit ő meg sem érez, mert a *reá kiszabott pénzbüntetés nincs arányban a jogosulatlanul élvezett haszonnal s ő, aki nagyon is jó üzletet csinált, még csak 10 napra sem zárható be.*

— (**A pécsi asztalos és segéd-munkások szakegylete**) folyó hó 28-án a Novák-féle vendéglőben (Gyár-utca 7-ik szám alatt) saját alapja javára nagy jellem-bálat rendez. Belépti-díj személyenként előre váltva 30 krajcár, a pénztárnál 40 krajcár. Jegyek előre válthatók Novák János (Gyár-utca 7. szám), Bors Márton (Sörház-utca), Merkel I. (Petrezselyem-utca) vendéglősöknél, valamint Petrovics Dezső fodrász-üzletében Kálvária-utca, Schmidt Gyula Anna utca 41., Léja Péter Felső-Puturla-utca 3. szám a. és a rendezőségénél. A zenét Korodi Ferenc népzene-kara szolgáltatja. Kezdeté este 8 órakor. Felülfizetések köszönettel vétetnek.

— (**Öngyilkosság vagy gyilkosság.**) Döbröközön felakasztva találták Dóra Vargha János fiatal gazdát. A helyszínén megjelent vizsgálóbizottság első sorban az öngyilkos környezetét hallgatta ki. Az ellentmondó vallomások, valamint az orvosilag megejtett hullavizsgálat nyomán erős kételyek merültek fel az öngyilkosság megállapítása iránt, miért

is a hullá boncolását és eltakarítását függőben hagyva, a hatóság az ügyet áttette a járásbirósághoz. Egy verzió szerint a vallomások során kiderült, hogy: az öreg Dóra gyermektelen lévén, növendékfiának fogadta a fiatal Vargha Jánost és hogy ez utóbbi ne unatkozzék, még egy leányt is fogadott melléje örökbe. Az öreg Dóra bácsi édesen szötte a terveket — egymásnak szánta a két teremest. De hogy, hogysem, a legény nem volt hajlandó növendék-hugát nőül venni, hanem vagy másfél év előtt a községbeli leányok közül választott magának hitvestársat. Azonban alig múlt el fél esztendő, Vargha János megunni látszott életpárját és a vele egy portán fölnevelkedett és még most is pártában maradt növendék-hugával szerelmi viszonyt folytatott, melynek csakhamar csalhatatlan nyomai látszottak. A leányzó egész határozottan Vargha Jánost vádolta a csábítással. Ezen körülményt aztán vagy Vargha János, vagy az ő rokonai tartották megszégyenítőnek, elég az hozzá, hogy Varghát a szénapadláson felakasztva találták. A valóságot majd csak a járásbiróság lesz hivatva kideríteni.

— (**Tolvaj a szobában.**) Balog József. torjanci lakos, mikor munkájából egyik este hazatért lakására, azt vette észre, hogy a szobában, ahol egy ládában ruháit és pénzt tartotta, járt valaki. Ládája fel is volt törve s belőle négy forintja hiányzott. A káros feljelentésére megindult a nyomozás, még eddig nem derítette ki, hogy ki volt a tolvaj.

— (**Agyonütöttek egy embert.**) Egyik közelmúlt este többen mulattak a baranyavári korcsmában. Amint az sokszor megszokott történni, néhányan összeszólkoztak, a szóvitából verekedés támadt s ennek folyama alatt Andrics Ilia, Andrics Máté, Andrics Lajos, Barics Ádám, Kolarics Mátó és Berecko Mátó baltákkal és botokkal annyira ütöttek-verték Zsálác Kuzmánt, hogy ez halva maradt a harc színterén. A főbűnösöket le-tartóztatták.

— (**Hirtelen halál.**) Pfaff Gáspár lancesuki munkás a mohácsi pályaudvar fűtőházának környékén hirtelen összeesett és meghalt. Az orvosrendőri vizsgálat megállapította, hogy agyvérömlés okozta a hirtelen halált. A holttestet hatósági engedéllyel Lancsukra szállították és ott temették el.

— (**Tolnamegyei öngyilkos Chinában.**) A bangkogi cs. és kir. osztrák-magyar konzulátus értesítette a belügyminisztert, hogy Bohus Ignác huszárfőhadnagy, ki 1858-ban Duna-Földváron született, s ki utóbb Budapesten hivatalnok volt, 1895. évben Török országban át Chinába vándorolt, Bangkoc közelében, hol vasuti felvigyázó volt, múlt évi augusztus hó 19-én öngyilkosságot követett el s az ottani róm. kath. sírkertben temettetett el. Az elhaltnál utlevelén kívül egy marschoutet is találtak br. Bohus Ignác huszárfőhadnagy nevére kiállítva.

— (**Előmunkálati engedély.**) A kereskedelemügyi miniszter Márffy Béla hencsei lakosnak és érdektársainak a magy. kir. államvasutak Kaposvár állomásából kiágazólag Szenna, Zselic-Kisfalud, Kadarkut, Hencse, Alsó-Tapazd, Magyar és Német-Lad, Homok-Szt.-György, Kálmánca és Szulok községek határain át a cs. kir. szab. déli vas-pályatársaság Barcs állomásába vezetendő gőzmozdonyu helyi érdekű vasutvonalra kiadott és egyizben már meghosszabbított előmunkálati engedély érvényét a lejáratától számítandó további egy évre meghosszabbította.

— (**Késelés.**) Bakó Ferenc, mohácsi lakos, egy korcsmában összekülönbözött Tóth György és Balázs József nevű jóismerőseivel. A jóismerősök sem voltak aztán restek, kést rántottak és azzal mentek neki. Véresre szurkálták s mivel választották egymástól őket a megkéselt ember több súlyos sebet kapott. A

verekedők ellen a járásbiróság folytatja a vizsgálatot.

— (**Baranya-Bükösd és környékének iparosai**) Segítő-Egyesületük pénztára javára folyó hó 28-ikán a bükösdi nagyvendéglőben táncmulatságot rendeznek. Belépő-jegyek ára: Személyjegy 50 kr., családjegy 1 frt 30 kr. Kezdeté 8 órakor. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak.

— (**Óriási meteor**) van utban Ausztráliából Anglia felé, hogy a meteorologiai társaság gyűjteményét gyarapítsa. »Bruce-meteorit« néven ismerik, mert egy, jelenleg Skótországbán élő Bruce nevű ur vette meg 2 font sterlingnyi szerény összegért egy farmertől, a britt muzeum számára a négy tonnás tömeget, mely Murrangeng mellett, Dél-Ausztráliában hullt le. Viktória kormánya e természeti nevezetességet a kolónia számára megakarta tartani és a skótnak 1000 font sterlinget kínált érte, de a skót megmaradt elhatározása mellett. E meteor csaknem teljesen tiszta vasból van s a legritkább ilyenmű példányok közé tartozik, bár kisebb a súlya, mint a sir John Ross által 1818-ban talált meteorit, melynek súlyát 40 tonnára teszik. Az 1865-ben Ausztráliában talált s »Cranboure« néven ismert meteoritot a Viktória kolónia megvette s Ausztráliába visszahozta.

— (**Az itatóba fuladt.**) Gerber Fülöp romonyai lakos az udvarán, egy mélyebb gödörbe vizet öntve, itatót csinált kácsái számára. A napokban Gerber két éves kis leánya rá ment az itatót takaró vékony jégkéregre, mely a kis leány alatt beszakadt s a gyermek bele esett a vízbe. Mire észrevették már csak élettelen hulláját húzhatták ki a vízből. A gondatlan szülők ellen megtették a feljelentést.

— (**Vasvilla és balta.**) Ezzel a két, verekedés alkalmával eléggé veszedelmes szerszámmal ellátva állta el az utját egyik este Mohácson Kisnándor Istvánnak három legény. A megtámadott legény még csak menekülni sem tudott előlük, mert a támadók addig ütöttek, míg le nem verték a lábáról. A szegény ember életveszélyes sérüléseket szenvedett s most a Lászlókorházban ápolják. A verekedőket ellopták s folyik ellenük a vizsgálat.

— (**Feltört ól.**) Bakó Mihály ellendi jakos udvarán az aprójszágólat egyik reggelre feltörték s onnan négy hizott ludat elvittek. A vizsgálat azonban csakhamar kiderítette, hogy a betörő Póra István volt, kinél az ellopott ludakat meg is találták. Most majd a bíróság végez a tolvaj betörővel.

— (**Megmart gyermekek.**) Tolnán a napokban egy veszett kutya csatangolt az utcán és több gyermeket megmart. Szerencsére a gyors ápolás következtében egyiknek baja sem lett veszélyes.

— (**Elhunyt tanfelügyelő.**) Beksics Ignác somogy megyei kir. tanfelügyelő, kaposvári lakos e hó 16-án, életének 47-ik évében, a tanügy terén töltött 22 évi buzgó munkálkodás után elhunyt. Temetése ma délután 3 órakor ment végbe Kaposvárott nagy részvét mellett. Az elhunyt fivére volt Beksics Gusztáv miniszteri osztálytanácsosnak.

— (**A pálinka áldozatai.**) Tegnap este a rendőrségnek két helyről is jelentették, hogy az utcán részeg emberek feküsznek. Az a hely a haltér volt, ahol Vince Józsefet verte le a lábáról a pálinka, még pedig úgy, hogy az összeesett ember fejét összetörte s véresen

hevert a köveken. A másik helyen ugyanilyen állapotban egy *Keller* Paula nevű nő feküdt, a ki a Klimó-utcán esett össze a beszédett pálinka nagy erejétől s ott feküdt eszméletlenül. Mindkettőt bevitték mentőkocsin a kórházba, hogy ott pihenjék ki a sok pálinka okozta bajokat.

— **(Éjjeli madarak.)** Ez éjjeli madarak azok a hely- és foglalkozás nélküli leányok, kiknek este virrad s a kik a késő éjszakában is az utcakon kóborolnak, bizonyára nem — egészségügyi szempontból. Ilyen három éjjeli madarat fogtak el az éjjel a rendőrök s bizony ma be kellett őket szállítani a kórházba, hogy el legyenek zárva a világtól pár hétre vagy hónapra. Ajánlatos is, hogy a rendőrség minél jobban ellenőrizze ez éjjeli madarakat, úgy azokat, kik egyedül, avagy kettesével, hármával csatangolnak a főbb utcákön, valamint azokat is, kik jó testvéreként szép lassan sétálnak az utcákön végig s mögöttük kellő távolságban kullog egy vén asszony, ki szükség esetén mama, vagy nagynéni, vagy lakásadónő. Mert a prostituciót gardedám ellenőrzése mellett sem szabad terjeszteni!

— **(Csőd.)** A pécsi kir. törvényszék Kohn Henrik, mohácsi bejegyzett kereskedő cég ellen csődöt rendelt el. Csődbiztos: Jobst Béla kir. törvényszéki bíró. Tömeggondnok Kaufmann József dr. ügyvéd, helyettese Günsberger Samu dr. Bejelentési határidő: 1899. évi március hó 4-ike.

— **(Meglopta a gazdáját.)** Pavlovics István, mohácsi molnár, már régebben észrevette, hogy a malom raktárából egy-egy zsák kukorica vagy árpa hiányzik. Hiába figyelt és vigyázott azonban, a tolvajt csak nem sikerült a lopáson rajtafognia. Most végre a szolgálatában álló *Bognár* János nevű cselédjére volt gyanuja, hogy az követi el a lopásokat. Meg is tette ellene a feljelentést s a nyomozás során a kérdőre vont cseléd be is ismerte, hogy rendszeresen dézsmálta a gazdája gabonarakartárát. A tolvaj cseléddel majd a bíróság végez.

— **(Tüzek.)** Plank Géza martonfai lakos házának teteje a napokban kigyuladt, szerencsére azonban szélcsend volt s így sikerült a kigyuladt háztető jókora részét a pusztító lángoktól megmenteni. A tüzet egy a kemence tulfutése folytán, a kéményből kipattant nagyobb zsarátnok darab okozta. — E tüzőn kívül még több más tüzesetről is nyertünk ma tudomást. Így Hosszuhetényben *Kurc* József egy kazal szalmája gyuladt ki ismeretlen okból s mire a tüzet észrevették, már az egész kazal elhamvadt. Siklóson is volt egy kazaltűz. *Végh* János ottani lakosnak a birtokán égett le — szintén ismeretlen okból keletkezett tűz folytán — egy kazal szalma. Végül *Petrovics* János és *Préz* György turonyi lakosnak a földjén szintén kigyuladt egy kazal szalma s a tűz itt csaknem kétszáz forint kárt okozott. Hogy mindeme tüzek miből keletkeztek, azt a megtartott vizsgálat egy esetben sem tudta megállapítani.

— **(Lopások.)** Püspöklakon *Bájer* Ádám és *Schenk* József ottani lakosoknál tolvajok jártak. Bájertől három juhot, Schentől épen egy tucat tyukot loptak el a tettesek, kiket még eddig nem bírtak kinyomozni. Ha

meg is találják valahol őket, a lopott jószágokon akkorra már bizonyosan régen tulajdonnak.

— **(Hol a perces?)** *Otterbein* Jakab, szabolcs-bányatelepi pékmesterhez sütemény kihordónak állt be egy *Tóth* Mihály nevű pécsi suhanclegény. Felvett pár forint előleget s ott hagyván a gazdánál cselédkönyvét, azzal az ígérettel távozott, hogy reggel korán, mikor a friss süteményt ki kell hordani, munkába áll, azonban nem jelent meg s bár azóta két nap múlt el, még sem állt be a szolgálatba. A gazda erre bejelentette a pécsi rendőrkapitányságnál s most keresik az eltűnt percest.

— **(A szóda bikarbona)** közkedvelt és elterjedt orvosság amaz urak és hölgyek táborában, akik a magyar konyhának erősen kedvelői s akik étkezés közben a mértékletességgel nem igen szoktak barátságot kötni. — A gyakran bekövetkező gyomorégést ezzel csitítják el, még pedig rendszerint jó eredménnyel, mert a szódabikarbonának föltétlenül biztos hatása van. Az orvosok persze már rég megállapították, hogy némely esetben a nagy szénsavfejlődés nem valami jó hatással van a gyomorra s ha az égés ellen használnak is, más tekintetben károkat okoz. Ez az oka annak, hogy gyomorégés ellen újabb és újabb szereket próbáltak alkalmazni. Most megint találtak egy olyan szert, amelyről azt hiszik, hogy be fog válni és pedig annál inkább is, mert rájöttek a módjára, hogy a gyomorban hamarosan feloldódik. Ez az új szer a magnesia unsta, mely megindult a maga útján, amelyről azonban nem lehet tudni, hogy kiszorítja-e a szódabikarbonát s ha igen, hány év-tized alatt.

— **(Ellopott tyukok.)** Fünfkirchner Eduárd h.-hetényi lakos udvarából eddig ismeretlen tettesek, a napokban tizenkét pár csirkét elloptak. A tetteseket nyomozzák.

— **(Halálozás.)** *Goldstein* Izidorné, *Goldstein* Izidor pécsi zsidó hitközségi karmester és zongora-raktáros neje, hosszas szenvedés után, életének 38-ik évében, tegnap este elhunyt. Siratja férje és 3 kis leánya; temetése holnap délután 1/4 4 órakor lesz az Engel-féle fatelepen levő halottas házból.

— **(A ki feljeleníti magát.)** A Zöldfa-korcsmában tegnap délelőtt öt kőműves folytatta a vasárnapi mulatozást, köztük *Szöke* János is, a ki arról nevezetes, hogy nálánál nagyobb legényt nem ismer abban a csárdában, hová beveszi magát. A korcsmába betért egy pohár sörré *Bence* Ferenc is s természetesen, hozzá csatlakozott a mulató kompániához. *Szöke* aztán megtette vele, hogy csupa barátságából megitta előle a pohár sört, a mit hozatott. Erre rendelt másikat s a fizetésnél csak egy pohár árát fizette meg. azt mondván, hogy a másik pohár sört *Szöke* itta ki, hát fizesse is meg. *Szöke* ekkor dühös lett és kést rántván, bizony mellbe szúrja ellenfelét, ha az el nem ugrik előle. Bencét most már szintén elfutotta azonban a harag s felkapta az asztalon álló tömör gyufatartót s annak élével *Szöke* János arcába vágott. Az ütés *Szökének* bal arcát felhasította úgy, hogy azt nyomban előntötte a vér. *Bence* Ferenc pedig megijedt a vértől s egyenesen a rendőrségre sietett s ott *Drasenovich* Jenő rendőrfogalmazó előtt feljelentette önmagát, hogy mit tett s milyen vétségre vitte *Szökének* vele való ellenkezése. A rendőrfogalmazó az esetről felvette a jegyzőkönyvet, kihallgatta *Szöke* Jánost is, a ki bepólyázott fejével jelent

meg előtte, valamint a verekedés szem- és fültanuit is s most majd az ügy a bíróság elé fog kerülni.

— **(Csendélet a vidéken.)** A csendélet a vidéken különféleképp szokott nyilvánulni. Eddig ritkán használták egy módját, a tüntetésszerű ablakbeverést, de mostanában már ezt is gyakrabban praktizálják. Erre mutat legalább az, hogy egyszerre két vidéki tudósítónk is írja, hogy községükben ablakbeveréssel párosult csendéleti megnyilatkozás történt. Csibrákon *Grisz* Salamon kereskedő ablakait verték be, míg Bakócán *Libschütz* Izidor házának ablakai jártak hasonlóan. Mindkét helyen boszu vezérelte a tetteseket, a kik ellen most a bíróság folytatja a vizsgálatot.

— **(Holttest az utcán.)** Folyó hó 14-én délután 3 órakor Hirden, az utcán egy holttestet találtak a járó-kelők. Azonnal értesítették a dologról a községi előjáróságot, ahol csakhamar megállapították, hogy az elhalt *Winter* Ferenc kleinmohvári illetőségű napszámos. Bár a hullán nem látszanak a külérőszak nyomai s így valószínűtlen, hogy *Winter* Ferenc büntény áldozata volna, dr. *Trixler* Rudolf járási orvos mindamellett kiutazott tegnap Hirdre, hogy a halál okát megállapítsa.

— **(Merénylet a gazda ellen.)** *Sámson* János n.-peterdi lakos a napokban lopáson kapta rajta *Hohenreiter* János nevű szolgáját, és a hűtlen cselédet azonnal elbocsájtotta szolgálatából. *Hohenreiter* ezért bosszút esküdött gazdája ellen, s f. hó 15-én este midőn gondolta, hogy volt gazdája és családja már vacsoránál ülnek, forgópisztolyal kétszer belőtt az ablakon, de a golyók szerencsére senkit sem találtak. A zajra elősiettek *Sámson* János cselédjei, a merénylő azonban még mielőtt elfoghatták volna elmenekült. *Hohenreiter* Jánost — ki a faluból megszökött — most körözik.

— **(Az elektromosság halottjai.)** Amerikában, a villamosság házájában, ugyancsak sok áldozatot követelnek az elektroteknikai munkák és javítások. Az elmúlt hónapban nem kevesebb, mint öt halálos balesetet idézet elő a villanyáram. Az »Electric Light Company« egy alkalmazottját munkája közben érte a halál. Egy kiégett transzformatort akart megcsinálni és elfelejtette elzárni az áramot. Hasonló eset történt *Belvitben*, ahol szintén a villamos lámpa okozta egy vigyázatlan alkalmazott vesztét. Szokatlan eset adta elő magát *Salt-Lake-Cityben*, ahol új telegráf-sodronyokat raktak föl. Az a munkás, ki először lépett a létrára, eddig ki nem deríthető okokból olyan erős villanyütést kapott, hogy halva esett a földre. *Baltimoreban* a vihar ölt meg két embert. Egyet lesújtott és szénné égetett a villám, a másikat pedig — egy hordárt — az esernyő kergette a halálba. Tühegyes grációjával ácsorgott a szakadó esőben és esernyőjének végét egy üzlet villamos lámpájához támasztotta. Az áram az esernyő vasnyelén levezetést lelt hozzá és tüstént meg is ölte.

Órajavítások! A legutóbbi időben annyira felszaporodtak az órajavítási munkálatok, hogy *Schönwald* Imre pécsi órás és aranyműves nemcsak egy teljesen külön javító műhelyt rendezett be, hanem a legjelesebb munkaerőt szerződtette e célra. Ezenkívül felszerelte üzletét mindennemű óraszerkezeti alkatrészekkel úgy, hogy ha valamely órába

valamelyik alkatrész megromlik, vagy hibát kap, az nem javíttatik ki, hanem egy teljesen új, hibátlan alkatrészszel kicseréltetik. Oly javítás ez, mely nemcsak gyakorlati érzékre vall, hanem elismerésre is méltó, hiszen tudnivaló, hogy a javított órarész rendesen nem jó s nem működik hibátlanul. Akinek tehát javítani való órája van, az forduljon egyenesen Schönwald Imre király-utcai ékszerészhez, hol a legteljesebb garanciát nyerheti az ügyes és lelkiismeretes munkára.

Farsangi naptár.

Január 19. Herczenberger József tánciskolai bálja a Vigadóban.

Január 21. Kádársegédek szakegyletének bálja a Scholtz-sörházban, — Herczenberger József »Levente« táncestélye a Vigadóban. — A mohácsi Tornaegylet álarcos bálja a mohácsi Iparosok Olvasókörében. — Bar. sellyei olvasókör bálja a nagyvendéglőben. — Villányi ifjuság bálja a Worlicsek-féle szállodában. — »Bükkösd és Vidéke« társaskör táncestélye a bükkösi nagyvendéglőben.

Január 26. Polgári bál a Hétfejedelemben.

Január 28. Kath. Legényegylet bálja a Vigadóban. — Hadastyánok farsangi estélye a Scholtz-sörházban. — Asztalos-bál gyár-utca 7. szám alatt. — Bükkösi iparos-bál a nagyvendéglőben.

Február 1. Hivatalozók bálja a Scholtz-sörházban. — Házibál a Petőfi-vendéglőben. — A szigetvári jótékony nőegylet zártkörű jelmez-estélye az »Olvasó Egylet« helyiségében. — Táncvigalom az Új sörgyárban.

Február 4. Athletikai Club bálja a Nemzeti Kaszinóban. — Vasuti műhelymunkások bálja a Vigadóban. Veterán-bál a Scholtz-sörházban.

Február 5. Cipész-, timár- és bőrkészítő munkások bálja gyár-utca 7. szám alatt.

Február 7. A pincérek zártkörű tánc-estélye a »Hétfejedelem« disztermében.

Február 9. Herczenberger nagy polgári bálja a Vigadóban. — Tea-estély Bar.-Sellyén a nagyvendéglőben.

Február 11. Pécsi Tornaegylet jelmez-táncvigalma a Vigadóban. — A pécsi Jótékony Nőegylet táncestélye a Nemzeti Kaszinóban.

Művészet, irodalom.

○ **Gésák.** Sidney bájos muzsikája, exotikus operettje tegnap este kilencedszer került színre. A színház csak kis publikumot látott azonban, a mi végre is érthető, mert hiába, így is kitűnő kasszadarab volt ez a japáni operett, melyet azonban — mint már többször is megírtuk — sok részében épen nem játszanak japániasan. Különb. a tegnapi előadásnak is igen sokat tapsolt a közönség s e sok tapsnak is legnagyobb része *Orley Flórának* szólt, ki felülmulhatatlan kedvességgel és művészi tökéletességgel adta Molly szerepét. (→)

○ **Egy piros könyv Bánffyról.** Egy szocialista színű piros könyv látott napvilágot ily cím alatt: A helyzet és a Bánffy kormány. Irtta — Saturnus. Szegény Saturnus! Megette a fiát, megemésztette a követ is, de azt a füzetet bajosan tudna megemészteni az ő gyomra is. A füzet elítéli a Vekerie kabinet politikáját s égig magasztalja — Bánffy igazságos, bölcs és szeretetteljes politikáját s ezért a hála, elismerés és köszönet babéraival koszoruzza. Elvégre a szegény magyar irodalmat érte már egyéb csapás is. Hogy azonban a bizantinizmus meddig terjed, arra adjuk a híres munkából e helyet:

»A Bánffy-kabinet a nagy és nehéz feladatokat, melyeket nagy részében az összes ódiomokkal együtt elődeitől örökölt át, kitarással, fáradságot nem ismerő munkával, az önfeláldozás készségével, rendíthetetlen hűségével, bölcs előrelátással és körültekintéssel, a legcsekélyebb mozzanatra kiterjedt éber figyelemmel igyekeznek megoldani.«

Pécs szab. kir. város

meteorologiai állomása jegyzetei

1899. január 17. reggeli 7 órakor.

Barometer (redukált) = 58.8 mm. (súlyedő.)

Hőmérsék = 7.6 °C

» maximuma: 10.1 °C

» minimuma: 0.8 °C

Párányomás: 5.0 mm.

Relatív nedvesség: 64

Felhőzet: 10° Cu. St. W.

Szélirány s erő: W. 2.

Csapadék 24 órai:

Szeles, enyhe, esős.

Dr. Czirei.

Közgazdaság.

□ **Állami fedezetési állomások.** A földművelésügyi miniszter az 1899-ik évre a következő fedezetési állomásokat engedélyezte: Baán 3 ménnel, Baranyavár 2, Csúza 4, Dályok 2, Herceg-Szöllös 4, Kéménd 2, Lipova 2, Mohács 2, Német-Bóly 5, Nyomja 2, Rácpetre 2, Villány 3 és Vörösmart 2 ménnel. Az állami mének kiosztása f. évi február hó 4 én Nagy Atádon történik.

□ **A kamarai jelentések.** A kereskedelemügyi miniszter a kereskedelmi és iparkamarákra nézve rendeletet adott ki, mely a közönség széles köreit is érdekelni fogja. A miniszter meg akarja szüntetni a kamarák évi jelentéseinek eddigi alakját s azt a munkaerőt és költséget, melyet a kamarák ezekre fordítottak, az iparos- és kereskedő közönség érdekében célszerűbben akarja kihasználni, amennyiben több közvetlenséget kíván teremteni a kamarák érdekeltsége között. A miniszter már az 1898. évre vonatkozólag mellőzendőnek tartja a kamarák eddigi terjedelmes évi jelentésének kiadását, melyek helyett a jelentések általános részének megteelő és a kamarai kerület közgazdasági helyzetét tömören, főbb részében jellemző jelentés legteljebb 3—4 nyomtatott ivnyi terjedelemben írásban lesz eléje terjesztendő, mely jelentéseket az összes kamarákról egyesítve, együttesen fogja központilag kiadni, természetesen a horvát-szlavonországi kamarák számára saját jelentéseiket horvát nyelven is, hogy ily módon az egész ország közgazdasági állapotáról egységes kép legyen nyerhető, ami általános közgazdaságból kétségkívül sokkal becsesebb, mintha elszórtan egyes kamarai jelentések különböző időben jelennek meg. Ez az összesített jelentés is azonban csak akkor fog valódi becsesül birni, ha gyorsan jelenik meg, közvetlenül az illető év után, melyre vonatkozik, miért is megkívánja a miniszter, hogy szóban forgó, legfeljebb 3—4 ivnyi terjedelmű jelentéseket legkésőbb minden év február hó 15-éig eléje terjesszék. Ez természetesen nem zárja ki azt, hogy az egyes kamarák, amennyiben azt szükségesnek tartanak, saját tagjaik számára a kerületük közgazdasági állapotának egyes részleteit is feltüntető külön kiadványokat bocsássanak időközönként közre, azonban nem évi jelentés alakjában. — A miniszter egyúttal felhívja a kamarát, hogy az ez irányban szükséges intézkedéseket megtenni sziveskedjék, hogy az első ily összesített jelentés legkésőbb folyó évi április hóig már tényleg meg is jelenhessék, ki-telezési ad annak a várakozásnak, hogy a kamarák kiváló gondot fognak fordítani arra, miszerint ezen jelentések lehető tömörséggel és rövidezséggel szerkesztve tényleg minden egyes

kamara-kerület és összesítve ez egész ország közgazdasági állapotát hűen tükröztessék vissza.

□ **Poharak és palackoknak koronabélyeggel ellátása.** A vendéglőkben, korcsmákban és egyéb nyilvános helyeken kimérésre és mértékként használt palackok és poharak koronabélyeggel való kötelező hitelesítésére vonatkozó rendelet kiterjesztése tárgyában, rendeletet adott ki a kereskedelmi miniszter, melyet a városi és megyei hatóságnak is megküldött. A mértékként és kimérésre használt palackok és poharak mérték-hitelesítési koronabélyeggel való ellátása tárgyában kiadott rendelet első bekezdése értelmében a vendéglőkben, korcsmákban és egyéb nyilvános helyeken kimérésre és mértékként használt palackok és poharak csakis mérték-hitelesítési koronabélyeggel hitelesítve használtathatnak. Ezen intézkedés aluli kivétel gyanánt idézett rendelet második bekezdésében fölemlített, hogy a termelők részéről bedugaszolt, lepecsételt, illetőleg egyéb alkalmas módon maradandólag elzárt állapotban forgalomba hozott finom borral töltött palackokra a hitelesítési kötelezettség nem terjed ki. Felmerült ketelyek eloszlatása céljából, ezen a hitelesítési kötelezettség alól való mentesség tekintetében, a termelők által forgalomba hozott finom borral töltött palackokra megállapított kivételt kiterjeszti a rendelet a kereskedők által fent körülírt módon és feltételek mellett forgalomba hozott, illetőleg vendéglőkben, korcsmákban és egyéb nyilvánosan árusított palackborokra is,

□ **Állatjárványok.** A legújabb statisztikai kimutatás szerint Baranyamegyében az állatjárványok állása a következő: Veszétség Bozsok 1 u., Mohács 1 u., összesen 2 község 2 udvar. Takonykór és bőrféreg: Terehegy 1 u. Sertésorbánc: Bodolya 10 u., Kőkény 12 u., Szűr 15 u., Vaiszló 1 u., összesen 4 község 38 udvar. Sertésvész: Berkesd 1 u., Kis-Harsány 20 udvar. Lancsuk 1 u., Magyar-Mecske 1 u., Szava 1 u., Vasas 1 u., összesen 6 község. Somogy megyében veszétség 2 községben 2 udvarban, bőrféreg 1 községben 1 udvarban, hőlgyagos kiütés 1 községben 1 udvarban, sertésorbánc 1 községben 5 udvarban és sertésvész 24 községben uralkodik. Tolnamegyében lépfene 1 községben 1 udvarban, veszétség 5 községben 5 udvarban, bőrféreg 2 községben 2 udvarban, sertésorbánc 1 községben 17 udvarban és sertésvész 11 községben uralkodik. Pécssett rühkór egy udvarban uralkodik.

Vidéki hátralékosainkat tisztelettel kérjük, sziveskedjenek hátralékaikat mielőbbi beküldeni.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése január hó 17-én. (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) A Ház mai ülésén heten jelentkeztek a napirend előtt szólásra. Mivel az elnök a tárgyak jelentéktelen voltánál fogva a felszólalást nem engedte meg, mindnyájan névszerinti szavazást kértek, köztük *Horánszky* Nándor is, a mit a jobb oldalon nagy derűtséggel fogadtak.

Madarász József elnök kérelmet intézett az ellenzékhez, hogy a házszabályok 176-ik paragrafusa értelmében a névszerinti szavazást kérő képviselőknek jelen kell lenniök, tehát a szavazástól legalább ök ne tartózkodjanak.

Ezután a tegnapi elmaradt két névszerinti szavazás és a ma kért névszerinti szavazások következtek. Az ellenzéken ma több szavaztak, mint máskor.

Pólonyi Géza interpellált a szavazások bevégezésével *Neszmély* József fővárosi hírlapíró ügyében, kit a vasárnapi népgyűlés és tüntető körmenet alkalmával — bár békén

állt — a rendőrök rugdaltak, ütöttek, vertek, sőt *Sajó* kapitány, ki személyesen is ismerte, elhurcoltatta. A bántalmazott hírlapíró elájult, orrából, szájából jött a vér. Így bántak az ártatlan, béna emberrel.

Felkiáltások: Alávalóság! Gázság! disznóság!

Polónyi: És az ilyen vérlázító cselekményekre az igazságügyminiszter a fülét se mozdítja. Nem volna csoda, ha az ő bőrén vennék elégtételt.

Mozgás keletkezett e szavakra jobbról s viharos helyeslés kelt balról.

Polónyi felelőssé teszi ezért **Percel** Dezső belügyminisztert is, kinek egész rendszere mutatkozik a rendőrség eljárásában, midőn a békés polgárokat provokálja, üti, veri, pofozza a rendőrség. Követeli, hogy az illető kapitányt és rendőreit azonnal függeszték fel s indítsanak ellene fegyelmet.

Pichler Győző hasonlóképp ez ügyben interpellál, **Rudnay** Béla főkapitányt élesen támadja és elmondja, hogy **Kovács** F. Sándornak, ki a rendőrségre a legsúlyosabb vádakat állította röpiratában és kit a rendőrség is súlyos vádakkal illetett, újabb két konfortáblijogot engedélyeztek; továbbá egynevezett röpiülő orfeumra is engedélyt kapott. Egész Budapest területén, hol itt, hol ott játszhatik német zengerájokkal, ha egy nappal előbb bejelenti a rendőrségen. Ilyen összeköttetései vannak Rudnaynak. Követeli egyébként a **Neszmély** bántalmazásában bűnösök megbüntetését.

Végül **Buzáth** Ferenc interpellált a gyártelepeknek a városon kívül helyezése ügyében.

A főrendiház ülései miatt az elnök indítványára elhatározták, hogy péntekig a Ház nem tart ülést.

TÁVIRATOK.

— **A politikai helyzet.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) **Bánffy** Dezső báró miniszterelnök ma délután öt órára magához hívatta **Szilágyi** Dezsőt, **Csáky** Albin grófot és **Andrássy** Gyula grófot, hogy közölje velük a korona-tanács határozatát. Ez pozitívum; a mi ezen kívül van, az csak a **megindulandó harc** előcsatározása. Két tábor van a képviselőházban: bal folyosó és jobb folyosó. Ma mindakettőn izgatott élet lüktetett. **Bánffy** ki s bejárt a miniszteri szobából; **Gajári** Ödönt hívta-küldte titkos üzenettel. Majd besietett az országgyűlési terembe, hogy nemmel szavazzon az ellenzékiek módosításai ellen; ezt el nem engedné semmiért sem. Összeállva vitatkoznak a jobb folyosó minden zugában a balról átvetődött parlamentairekkel és a disszidensekkel. A bal folyosó még élénkebb; egy csoportban ülnek **Andrássy** Gyula gróf, **Kossuth** Ferenc és **Csáky** Albin gróf s borús arccal sutognak. Más csoportban **Horánszky** Nándor és **Rakovszky** István beszélgetnek; mindkettőnek a szeme villog. **Apponyi** Albert grófot elfogják az újságírók, hogy nyilatkozzék; de **Apponyi** hallgat. Helyette mindenki azt beszél, hogy ha igazak a lapok híresztelése, akkor **nem lesz béke**. Az országgyűlési teremben eközben folyik a szavazás. A jegyzők már csak ülve olvassák a névsort. Azt mondják, hogy az olvasásban elfáradt a — lábuk!

Bánffy ma hosszan tárgyalta **Tisza** Kálmánnal, **Szell** Kálmánnal, majd **Lukács** csal a bécsi pontokat. **Fejérváry** meghűlt s gyengélkedése folytán nem volt jelen.

Utóbb **Szell** igyekezett az ellenzék vezereit kapacitálni. **Szilágyi** **nincsen meglegedve a kormány által hazahozott pontokkal**, melyek körülbelől megfelelnek a **Szell**-féle formulának. **Uj** **propozíciókat akar tenni**. A szabadelvűpárt egy tekintélyes tagja ma kijelentette, hogy a béke *conditio sine qua non* ja a házszabályok revíziója s ebben **Bánffyval** a szabadelvűpárt minden árnyalata egyetért. Az egyik rész azonban megelégszik oly rendszabályokkal, melyek a kirívó visszaéléseket orvosolják, míg a másik rész **követeli az elnök diszkrecionális hatalmának kiterjesztését**, hogy szükség esetén módjában álljon azonnal intézkedni.

— **Francia-német szövetség.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A párisi „Gaulois“ érdekes cikket közöl **Daudet** Ernest tollából, mely szerint Franciaországban egyre szaporodnak a Németországgal való szövetségnek hívei. Erre vonatkozólag elmondja, hogy legutóbb a francia kormánynak egyik tagja egy külföldi politikus kérdésére ezt válaszolta: Köztünk és Németország között vége már a duzzogás és kedvetlenség politikájának. Ahol Franciaországnak hasznára válhatik, karöltve fogok járni Németországgal és ezt messzehangzó szóval hirdetni is fogom. A tényleges szövetséget illetőleg mégis másként áll a dolog. Ez bizonyos feltételtől függ. Hogy milyen feltételt ajánljának Franciaországnak, arra nézve **Daudet** értesülése szerint Oroszország vállalkozott, hogy erre nézve kérdést tesz Berlinben, miután értésére adták, hogy Franciaország nem is gondol arra, miszerint a föltételeket Afrikára vonatkoztassa.

— **A Dreyfus-ügy revíziója.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) **Quesnay** de Beaupairet, a francia semmitőszék lemondott elnökét ma hallgatja ki a **Bard-Piquart** ügyben kiküldött bírói vizsgálóbizottság. A „**Matin**“ értesülése szerint a **Dreyfus**-pör revíziója ügyében február 15-ke előtt fognak dönteni.

— **A Reichsrath ülése.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Az osztrák képviselőház mai ülésében **Thun** gróf **visszavonta a kiegyezési és kvótajavaslatokat**.

Fuchs képviselő bejelenti indítványát, hogy az egész miniszteriumot helyezték vád alá a költségvetési és kiegyezési provizorium tárgyában december 30-án kibocsátott császári rendeletek miatt.

Elnök meleg szavakkal emlékszik meg **Falkenhayn** gróf, volt miniszter haláláról. A német néppárt és a német haladó párt tagjai e beszéd előtt kivonultak a teremből. Mikor ismét visszatértek, a jobboldal pfuj kiáltásokkal fogadta őket.

Ezután elkezdődött az obstrukció magyar mintára.

Kaiser (német néppárti) indítványozza, hogy egy petíciót egész terjedelmében vegyenek fel a gyorsírói jegyzőkönyvbe s erre névszerinti szavazást kér.

A német néppárt, a német haladó párt és **Schönerer**ek támogatják az indítványt, mire kezdetét vette a névszerinti szavazás.

— **Elhalt főúr.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Bécsben **Lichtenstein** Károly herceg, az Urakházának tagja, tegnap este meghalt.

— **Beteg a khinai alkirály.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) **Pe-kingből** írják, hogy **Li-Hung-Csang**, a khinai alkirály hír szerint megbetegedett. Izületi dagasztásban szenved.

— **Szabad kérem egy kis tüzet?** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Prágában **Biberle** Károly technikus németül kért tüzet egy cseh bölcsészett hallgatótól, a kit **Linhardnak** hívnak. Ez cseh lévén, annyira feldühödött a német szóra, hogy tűz helyett egy csattanós pofont adott **Biberlének**. **Biberle** erre revolvert rántott elő s belelőtt háromszor egymásután a pofozkodó csehbe. **Linhard** az éjjel meghalt sebei következtében. Mikor **Biberle** meglátta, kocsin behajtatott a kórházba, hol az éjjel aztán meg is halt.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
 kiadó.

HIRDETÉSEK.

Meghívó.

A PÉCS-BARANYAI VENDÉGLŐSÖK IPARTÁRSULATA

1899. évi január 24-én, d. u. 3 órakor

a Vigadó épületében

ÉVI RENDES KÖZGYŰLÉST

tart, melyre a t. tagok ezennel meghívotnak.

TÁRGYSOROZAT:

1. A választmány évi jelentése.
2. A számvizsgáló bizottság jelentése.
3. Tisztikar megválasztása.
4. Indítványok tárgyalása.

Dr. Flóris Endre
 ügyész.

Dollinger András
 elnök.

Elutazás miatt egy első emeleti, 3 szoba, konyha stb. mellék-helyiségekből álló

LAKÁS,

kerttel, február 15-re kiadandó, esetleg már most május 1-re lefoglalható.

— Bővebbet a tulajdonosnőnél

Árpád-utca 30. sz.

14142. sz.

1898.

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék mint telekvi hatóság közhírré teszi, hogy Wenczel Miklós kassai lakos végrehajthatónak, Witzl József kassai lakos végrehajtást szenvedő elleni 250 forint tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a pécsi kir. törvényszék és a pécsi kir. íbíróság területén lévő, Kassa község határában fekvő s a kassai 238. sz. tjkvben I. 1—3. sorsz. alatt felvett ingatlanokra, 50. sz. házra, udvartér s kertre 505 frt. becsárban mint kikiáltási árban az árverést elrendelte s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1899. évi február hó 7-ik napján d. e. 9 órakor Kassa község bíróságában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 50 frt 50 krt készpénzben, vagy az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881: LX. t. cz. 176. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A pécsi kir. törvényszék mint telekvi hatóság, 1898. évi november hó 2-án.

Jobst,

kir. törvényszéki bíró.

29607.

1898.

Hirdetmény.

A város tulajdonát képező

balokányi uszoda, úgy a tó és korcsma

1899. évi november hó 1-től számított 6 évre, Pécs város g. tanácsstermében 1899. évi január hó 21-én délelőtt 9 órakor zárt ajánlati tárgyalással egybekötött nyilvános árlejtésen haszonbérbe adatik.

Felhivatnak tehát pályázók, hogy az uszodánál **200 frt**, a korcsmánál pedig **100 frt** bánatpénzzel felszerelt zárt ajánlataikat **legkésőbb 1899. évi január hó 20-án déli 12 óráig a polgármesteri hivatalnál** nyujtsák be, vagy a bánatpénz letétele mellett a szóbeli árlejtésen vegyenek részt.

A bérleti feltételek **Herbert J. g. tanácsnoknál** betekintheők.

Pécsett, 1898. évi december hó 23-án.

A város Tanácsa.

29608. sz.

1898.

Hirdetmény.

A város tulajdonát képező

13 cat. hold nagyságu szántóföldek

1899. évi november hó 1-től számított 10 évre, 1899. évi január hó 22-én délelőtt 9 órakor a városi g. tanácssteremben nyilvános árverésen haszonbérbe adatnak.

Felhivatnak tehát bérelni szándékozók, hogy **50 frt** bánatpénzzel felszerelt zárt ajánlataikat **legkésőbb 1899. évi január hó 21-én déli 12 óráig a polgármesteri hivatalnál** nyujtsák be, vagy a bánatpénz letétele mellett a szóbeli árverésen vegyenek részt.

A haszonbérleti feltételek **Herbert J. g. tanácsnoknál** betekintheők.

Pécsett, 1898. évi december hó 23-án.

A város Tanácsa.

HOFF maláta-készítményei gyengék és betegeknek.

Hoff János maláta egészségi itala.

Általános elgyengülésnél, az alhasi szervek rendellenes működésénél, mell- és gyomorbántalmaknál, nemkülönben a lábadozóknak legjobban bevált és legjobb ízű erősítő szere.

Egy palack ára 75 kr. — Öt palack bérmentve 3.75 kr.

Tíz éve, vagy már régebb idő óta használom az Ön maláta egészségi sörét és egyéb maláta készítményeit. Ezek az egyedüli szerek, melyek feleségemnek visszaadták az egészséget.

Böger, Bécs, Hofmühlgasse.

Hoff János süritett maláta kivonata.

Tüdőbajoknál, gégehurutnál, ugymint idült köhögésnél; főleg a gyermekek légzési szerveinek megbetegedésénél a legjobb sikerrel alkalmaztatik. Ize nagyon kellemes.

Egy üveg ára 1 frt. — Öt üveg bérmentve 5 frt.

Maláta kivonat készítményei valóban jó és hatásos szerek. Küldjön tehát ismét 5 üveg maláta kivonatot, 1 font maláta csokoládét és 1/2 zacskó maláta kivonat mellcukorkát.

Fischer G. őrnagy N.-Várad.

Hoff János maláta egészségi csokoládéja.

Gyengeségnél, vérszegénységénél, idegességnél, álmatlanságnál, étvágytalanságnál kitűnően bevált. Rendkívüli jó ízű és tápláló. Gyenge gyermekek igen jó eredménnyel használják.

Egy csomag ára 1 frt.

Maláta csokoládéja a legkitűnőbb amit ismerem. Ezen kellemes italt idült gyomor — illetve emésztési zavaroknál, sápkóránál és általános gyengeségnél mindenkor jó eredménnyel alkalmazom.

Dr. Nicoletti orvos, Triebel.

Hoff János maláta kivonat mellcukorkái.

Köhögésnél, rekedtségnél, elnyálkásodásnál, főleg tüdőhurutnál utólrhellen hatású. A valódi maláta mellcukorkákat emésztési zavar nélkül tetszés szerinti mennyiségben lehet használni.

Egy doboz ára 10 kr., egy zacskó 30 kr.

Csodálatos volt maláta kivonat mellcukorkáinak hatása makacs köhögésem ellen.

Zedlitz-Neukirch lovag, Waldenburg.

Cukorkái feleségem köhögésén és astmatikus bántatmain kitűnően segítenek.

Busch plébános, Weischütz.

RAKTÁR PÉCSETT. Zsiga László, Sipőcz István, Erreth János, Kádís E. Irgalmasrend gyógyszerárakban; Geltsch és Graef drogua kereskedésében; Eizer János, Reeh Vilmos, Berecz Károly, Molnár János, Markusz Simon, Spitzer Sándor fia csemege és fűszerkereskedésében. — **Magyarországi kizárólagos főraktár: TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerára Budapest, Király-u. 12. — **Közlemények árjegyzékkel ingyen és bérmentve.**